خوێنەری ئازیز! ئەم باسە لە 3 بەش پێکهاتووە، ئێمەش دوای پیاچوونەوەی، بە 3 بەش بۆتان بڵاو دەکەینەوە.

مەنسور حیکمەت

شانە حیزبییەکان و ئاکسیۆنە کرێکارییەکان

(دەربارەی گرنگی ئاژیتاتۆر و ئاژیتاسیۆنی عەلەنی)

بەشی 1

وەرگێڕانی
ئاوات سەعید، ڕزگار مەحەمەد

تایپکردنەوەی: ئامانج ئەمین

پیاچوونەوەی
سالار ڕەشید

ئەم وتارە لە بڵاوکراوەی "کمونیست"، ئۆرگانی ناوەندیی حیزبی کۆمۆنیستی ئێران, بە سێ بەش لە ژمارە 17، لە ژمارە 18، لە ژمارە 19 و 20 بڵاو کراوەتەوە.

بەشی یەکەم

1. پێشەکی

ئاکسیۆنی نارەزایەتیی کرێکاری، وەک هەر دیاردەیەکی دیکە، رابردوو، ئێستا و ئاییندەی خۆی هەیە. لە مەسەلەگەڵ، پەیوەندی و داواکاری تایبەتییەوە سەرچاوە دەگرێت، سەرهەڵدەدا و پەرەدەسێنێ و لە سبەینێی کۆتاییهاتنیشیدا پەیوەندی، هاوسەنگی هێز، ورە و تێگەیشتنی جیاواز بەجێ دەهێڵێ. ئەوەی لە دەرەوە بۆی دەڕوانێت، ئاکسیۆنی کرێکاری بە گشتی، بە سەرهەڵدانیی بە کردەوەی نارەزایەتیی ئاشکرای بە کۆمەڵی دەزانێت. "کرێکارانی ئاسنتوانەوە مانیان گرت"، "کرێکارانی، کەنداو دوایی لەگەڵ پۆلیس و پاسداران دەستەویەخە بوون"، "کرێکارانی پیشەسازی نەوت دەستیان داوەتە، کەمکاری" و لەم چەشنە. بەڵام یەک ئاکسیۆنی کرێکاری بۆ هەڵسوراوانی کۆمۆنیست مانایەکی بەرفراوانتری هەیە. کاتێک، کە ئێمە قسە لە دەخاڵەت لە ئاکسیۆنە کرێکارییەکان و رابەرییان دەکەین، دەخاڵەت و کاری رابەریی لە یەک پرۆسەدا، بە مانای **پێش** ڕوودانی ئاکسیۆن، **کاتی** ڕوودانی و **دوای** ڕوودانی لەبەر چاو دەگرین. هەر ڕێنماییەک یان کومەڵە ڕێنماییەک، بۆ ڕۆشنکردنەوەی شێوەی دەخاڵەتی هەڵسوراوانی کۆمۆنیست و ڕێکخراوی کۆمۆنیست لە خەبات و نارەزایەتییەکانی هەر ئێستای کرێکاران، دەبێ ئەرکی کۆمۆنیستەکان لە هەر سێ دەورەی شکڵگیری، ڕوودان و کۆتایی ئاکسیۆنەکان ڕۆشن بکاتەوە. مانای دەخاڵەت و بەشداری لە یەک ئاکسیۆندا لە حاڵی ڕوودانیدا لە یەکەمین هەنگاودا ڕۆشن دێتە بەرچاو، بەڵام بیرۆکەی دەخاڵەت لە ئاکسیۆندا، **پێش ڕوودانی**_یان دوای **کۆتاییهاتنی،** لەوانەیە لە سەرەتاوە، کەمێک سەیر بێتە بەرچاو. لە واقیعدا ئەمە ڕووی دووەمی مەسەلەکەیە و تا ئێستا لە باسەکانی ئێمەدا

سەبارەت بە شێوەی مامەڵەی شانە حیزبییەکان لە بەرامبەر خەباتی ئێستادا، زۆرتر جێگەی سەرنج بووە و ئەوەی، کە ئەوەندە باسی لێوە نەکراوە، پێداویستییەکان و شێوەی دەخاڵەتکردن لە ئاکسیۆن لە کاتی ڕوودانیدا بووە، هەر بۆیە ڕوونکردنەوەی زیاتری بەکەڵک دەبێت. هەر ئاکسیۆنێک (بە مانای تایبەتی وشەکە، واتە، یەک خەباتی نارەزایەتیی بە کردەوە و بەردەوام)، مۆری زەمینە و هەلومەرجی بابەتی و خۆیی پێش خۆی لەگەڵ خۆیدا هەڵدەگرێ. هەر ئاکسیۆنێک لەسەر زەمینەی هاوسەنگییەکی دیاریکراوی نێوان هێزەکان و لە چوارچێوەیەکی هۆشیاریی سیاسی و پلەیەک لە ڕێکخراوبوون و ئامادەیی بۆ ڕێکخراوبوونی هەر ئێستای چینەکەدا شکڵ دەگرێت. بێگومان ئەم هۆکارانە لە درێژەی خودی ئاکسیۆندا گۆڕانکارییان بەسەردا دێت، بەڵام لەدواشیکردنەوەدا تەنها بە ڕادەیەکی دیاریکراو دەتوانن لە ئاستی پێشوو واوەتر بچن. هیچ مانگرتنێک لە ئێرانی ئەمڕۆدا بە یەکجار لەسەر 35 سەعاتکار، دەرچوونی هێزەسەرکوتگەرەکانی کۆماری ئیسلامی لە کوردستان یان ئازادی بێ قەید و شەرتی بیروباوەڕ و ڕاگەیاندن لە هەموو وڵاتدا دەست پێ ناکات، هێرشی بۆرژوازی پاشەکشەی بەسەر بزووتنەوەی کرێکاری و هاوسەنگی هێزەکانی ئێستادا هێناوە و داخوازیگەلی کرێکاریی نارەزایەتییە هەمیشەییەکانی بۆ ئاستێکی نزمتر هێناوەتە خوارەوە. هەر ئاکسیۆنێک هەنگاوهەڵهێناوەیەکی خەباتگێڕانەی کرێکارانێکی دیاریکراوە، بە هۆشیارییەکی سیاسی و تواناییەکی ڕێکخراوەیی دیاریکراوەوە، لەسەر زەمینەی هاوسەنگی هێزەکانی ئێستا وە یان بە تێگەیشتنێکی تایبەتەوە لە هاوسەنگی هێزەکانی ئێستا. چوارچێوە و بار و دۆخێکی گشتی، کە نارەزایەتییە خۆبەخۆکانی کرێکاری لە چوارچێوەیدا شکڵ دەگرێت، لە لایەن ئەم هۆکارانەوە، کەم تا زۆر لە پێشەوە دیاریکراوە. بەشداری لە ئاکسیۆن پێش ڕوودانی ئاکسیۆن، بە مانای دەخاڵەت و هەوڵدانە بۆ گۆڕانی ئەم بار و دۆخە و تێکشکانی ئەم چوارچیوەیە، مانای تێکۆشانە بۆ بەرزکردنەوەی ئاستی هۆشیاری و ڕێکخراوەیی کرێکاران و پووچەڵکردنەوەی هۆکارەکانی

دووبەرەکیخستنەوە و فۆرمولەکردنی ئوسولّیی دروشم و داواکارییە کرێکارییەکان و پێکەوەبەستن و ڕێکخراوکردنی کرێکارانی پێشڕەو و خاوەننفوز و بەرزکردنەوەی گیانی خەباتکارانەی کرێکاران و شتی لەو چەشنە. ڕاکێشانی بەشێکی زۆرتری کرێکاران بۆ کۆمۆنیزم و ڕێکخراوبوونیان لە حیزبی کۆمۆنیستدا خۆی کاریگەرییەکی چارەنووسسازیشی لەسەر ئاستی خەباتی ناڕەزایەتیی داهاتوودا هەیە. هەڵسوڕانی هەمیشەیی شانەکان و هەڵسوڕاوانی کۆمۆنیستی لەنێو کرێکاراندا، هەروەها هاتنەناوەوەی تایبەتیی ئەوان لە هەر دەورەیەکدا، کە ناڕەزایەتیی هەمیشەیی بە شێوەیەک پەرە دەگرێ، کە ئاسۆی یەک ئاکسیۆن لە بەرامبەر کرێکاراندا دادەنیت، کاریگەری جدی خۆی بە شێوەیەکی ڕاستەوخۆ بەسەر توانایی و داوێنی ئاکسیۆنی داهاتوودا دادەنیت. چارەنووسی ئاکسیۆنی کرێکارانی کارخانەیەک، کە بە دەوڵەت و خاوەنکارەکان خۆشباوەڕن و کۆمۆنیستەکان لە نێویاندا کاریان نەکردووە، فۆرمولەیەکی نائوسولّی و ناڕۆشنیان لە داواکارییەکانی خۆیان هەیە و شتی تر لە پێشەوە دانراوە. بەشێکی گرنگ لە هەڵسوڕانی ڕۆتینی کۆمۆنیستەکان و هاتنەناوەوەی تایبەتیی ئەوان پێش ڕوودانی ئاکسیۆن، لابردنی ئەم خاڵە لاوازانەیە. ئەمە هەر چۆنێک بێت، مانای **دەخاڵەت و کاریگەرییدانانە** لەسەر چارەنووسی هەر ئاکسیۆنێکی داهاتووی کرێکاران.
ئەرکی کۆمۆنیستەکان دوای کۆتاییهاتنی ئاکسیۆنیش، کەم تا زۆر ڕۆشنە. جیا لەوەی ئاکسیۆن بە ئاکام گەیشتووە یان نا، گشت پرۆسەی خەبات، خاڵە لاواز و بەهێزەکانی دەبێ لێکبدرێتەوە و ئەم لێکدانەوەیە، تا ئەو ڕادەیەی، کە لە توانادایە، لە بەرفراوانترین ئاستدا ببێتە شعوری گشتی کرێکاران یان لانی کەم ببێتە ئاگایی بەشی پێشڕەوتری ئەوان. ئەگەر دەستکەوتێک هەیە، دەبێ جێگیر بکرێت و پارێزگاری بکرێت. ئەگەر تێکشکانێک لە ئارادا بووە، دەبێ هۆیەکانی ئەم تێکشکانە شی بکرێتەوە و ببێتە بنەمای ئەزموونێک بۆ کرێکاران. دەبێ بەرهەڵستی لە بەرامبەر کاریگەری عەمەلی تێکشکان (دەرکردنی هاوڕێیانی کرێکار، دەستدرێژی

خاوەنکار بۆ سەر مافەکانی تری کرێکاران...) ڕێک بخرێت. لە هەموو هەلومەرجێکدا، دەبێ بەرامبەر بە هاتنەخوارەوەی گیانی خەباتکارانە و دڵساردی و نائومێدی لە خەباتدا ڕابوەستین. هەر ئاکسیۆنێک زەمینە بۆ کاری چڕ و پڕی کۆمونیستی لەنێو جەماوەری کرێکاراندا فەراهەم دەکات، کە دەبێ بە باشی، کەڵکی لێ وەربگیرێت.
هەر چۆنێک بێت ڕوونکردنەوەی ئەرکەکانی شانەکۆمۆنیستییەکان لەپێش و لەدوای ئاکسیۆندا دژوار نییە. زۆر لە خاڵە گرنگەکان هەر ئێستا بە ڕێگەی جیا جیا ڕوون کراونەتەوە. ئەگەر ناڕۆشنییەک و گیروگرفتێک لە بارەی شێوەهەڵوێست لە بەرامبەر ئاکسیۆنەکاندا لە ئارادا بێت، لە بنچینەدا دەگەڕێتەوە بۆ مەسەلەی دەخاڵەت لە ئاکسیۆن و ڕابەریی ئاکسیۆن **لە کاتی ڕوودانیدا**، یانی لە کاتی ئاکسیۆندا (بە مانای تایبەتی وشەکە). لیرەدایە، کە زۆرترین قووڵبوونەوە پێویستە. لێرەدایە، کە دەبێ بە دوای بیر و بۆچوون و ڕێنماییە ڕێنیشاندەرەکانەوە بین.

2_ تایبەتمەندی ڕۆژەکانی ئاکسیۆن و گرنگی لایەنی عەلەنی خەبات

مەبەست لە دەخاڵەتی شانەکان و هەڵسوڕاوانی کۆمۆنیست لە ئاکسیۆنە کرێکارییەکاندا چییە؟ هەرگیز مانای ئەوە نییە، کە کۆمۆنیستەکان تەنها وەکوو کرێکارانی دیکە لە کۆڕ و کۆمەڵی گشتیدا، لە ڕیزی خۆپیشاندان و شوێنی مانگرتندا هەبن و مشتەکۆڵەی خۆیان لەنێو سەدەها مشتەکۆڵەدا و ڕای خۆیان وەکوو سەدەها ڕای تر لە ڕەتکردنەوە و قبوڵکردنی ئەم یان ئەو پێشنیار و بانگەوازدا دەربخەن. کۆمۆنیستەکان لە ئاکسیۆندا تەنها "وەکوو هەر کرێکارێکی تر" بەشداری ناکەن، بەشداری کۆمۆنیستەکان بەپێی پێناسە، بەشدارییە لە **ڕێنمایی** ئاکسیۆندا، لە ڕابەریکردنیدایە ڕووەو ڕێی ئوسووڵی، بەپێی سیاسەتە کۆمۆنیستییەکانی حیزب.

ئەدەبیاتی پۆپۆلیستی وێنەیەکی سادەگەرییانە لە ڕابەریی ئاکسیۆنە کرێکارییەکان لە لایەن ڕێکخراوی نهێنییەوە دەخاتە ڕوو. شانەیەکی نهێنی ڕێکخراو ڕابەریی بە دەستەوەیە. ئەم شانەیە لە زووەوە حەقانییەتی خۆی بە جەماوەری کرێکاران سەلماندووە و کرێکاران بە شێوەی گشتی بە بیستنی ناوی ڕێکخراو و بیرهێنانەوەی ڕابردووی پڕ شانازیی ئەو، دێنە ژێر دروشمەکان و ڕێنماییەکانی شانەی نهێنییەوە. شانەی نهێنی دروشمەکان دیاری دەکات و بە کرێکارانی دەگەیەنێت و ئەگەر پێویست بکات لە سەرەتاوە کاردابەشکردنیش لەنێو کرێکاراندا دیاری دەکات. شانەی نهێنی (بە بڵاوکراوە و شتی لەو بابەتەوە) ڕای خۆی دەربارەی هەر قۆناغێکی پێشکەوتنی ئاکسیۆن ڕادەگەیەنێ و کرێکاران بە ئەرکی فەوری دواتریان ئاشنا دەکات. ئاکسیۆن لەژێر دروشمەکانی شانەی نهێنیدا، بەو داواکارییانەوە، کە لە لایەن ئەو شانەیەوە خراونەتە ڕوو، وە بە کۆنترۆڵی غەیبییانەی ئەو ڕێنمایی دەکرێت. گیروگرفتی کار لێرەدایە، کە ئەگەرچی خۆشەویستی جەماوەریی حیزبێک لەوانەیە بتوانێت بزووتنەوەی گشتیی هەموو کرێکاران ئاراستە بکات، بەڵام ئەم سیناریۆیانە یا سیناریۆی وەکوو ئەوە، کە **ئاکسیۆن** تا ڕادەی یەک کار و کاردانەوەی ڕاستەوخۆی "ڕێکخراوی نهێنی کرێکاران" دەهێنێتە خوارەوە، تەنها لەسەر کاغەز دەتوانرێت بەڕێوەببرێت. لە دنیای واقیعیدا، ئاکسیۆن بە ناچاریی، بە بوونی، کەسانی پێشڕەو و عەلەنیکارەوە پەیوەستە، واتە ڕابەران و ئاژیتاتۆرە ئاشکراکانەوە. لە دنیای واقیعیدا شانەیەکی ئاوەها لە ڕێکخراوێکی ئاوەهادا هەمیشە لەگەڵ ئەم واقیعەتە بەرەو ڕووە، کە چەند کرێکارێکی خاوەننفوز و ناسراو، "کە سەر بە هیچ ڕێکخراوێک نین"، لەنێو دامودەزگاکاندا، لەناو دەستەی نوێنەرایەتیدا، بە کورتی لە نزیک و دوورەوە بەڵام بە هەر حاڵ بە شێوەی ئاشکرا، سەرەدەزووی ڕووداوەکە بەدەستەوە دەگرن و ڕووەو ئەو لایەی، کە گەرەکیانە و دەتوانن ئاراستەی بکەن. کارێک، کە بۆ شانەکان دەمێنێتەوە، ڕاگەیاندنی لایەنگریی ڕێکخراو بە شێوەی نووسراو لە ئاکسیۆنەکە، ڕێزلێنانی ئاکسیۆن و ملدان بە هەموو

لاوازییەکان و دواکەوتووییەکانی و ئامادەکردنی ڕاپۆرتەهەواڵە بۆ ڕێکخستن. ئەم کۆنترۆڵە لە دوورەوە و بە ڕابەرایەتی نائاشکرایەوە، دەبێ بە جیهانی خەیاڵیی پۆپۆلیستەکان بسپێردرێت، چۆنکە ئەوەی ڕۆژەکانی ئاکسیۆن لەسەردەمی پێش و پاشی جیا دەکاتەوە ئەوەیە کە:

یەکەم: جەماوەرێکی کەمتر هۆشیار و کەمتر ڕێکخراوی کرێکاران دەکێشرێنە نێو گۆڕەپانی کارکردنەوە. جەماوەرێکی بەرفراوان، کە خوازیاری یەک ڕابەری حازر و بەردەوام و چوست و چالاکە. جەماوەرێک، کە لە سەرەتاوە، بەپێی زانستێکی سیاسی ئایدیۆلۆژیک وە یا لە لایەنگریی ڕێکخراوەییەوە، سوێندیان نەخواردووە، کە پەیڕەوی لە کۆمۆنیستەکان و تێڕوانین و سیاسەتەکانیان بکەن.

دووەم: ڕابەرایەتی ئاکسیۆن، بە ناچاری لە یەک لایەنی ئاشکرای چارەنووسساز بەهرەمەند دەبێت، ڕێنمایی نهێنیکارانەی تەمایولات، داواکارییە گشتییەکان وە یا هەتا جیهەتگیری گشتی کرێکاران لەوانەیە کەم تا زۆر لە ئیمکاندا بێت، بەڵام ڕابەرایەتی کاری ڕاستەوخۆ و حاڵەتی جموجۆڵی ئەوان بێگومان تەنها دەتوانێت ڕابەرایەتی لە بنەڕەتەوە ئاشکرا و حازری مەیدان بێ.

سێیەم: ئاکسیۆن یەک زنجیرە چرکەساتی چارەنووسساز، لە ڕووبەڕووبوونەوەی زیندووی کرێکاران لەگەڵ دەوڵەت و خاوەنکار و بەکرێگیراوەکانیانە، لە قسە و باسە نێوخۆیی و حەساسەکانی نێو خودی کرێکاران، لە فێڵ و تەڵەکەی خاوەنکار و بەکرێگیراوەکانی و ئارایشدانەوەی سەر لە نوێی کرێکاران، لە هێرش و پاشەکشە و شتی تری لەو بابەتە. وەڵامدانەوەی گونجاو و خێرا بە تەواوی ئەم چرکەسات و خاڵە ئاڵوگۆڕە چارەنووسسازانە و پارێزگاری جڵەوی خەبات بە درێژایی ئەم پرۆسە ڕووبەڕووبوونەوە ئاشکرایە، ئەمانە هەمووی ڕابەری زیندووی عەلەنیکار و ئامادەی مەیدان بە ناچاری دێننە کایەوە.

چوارەم: هەڵسووڕانی کۆمۆنیستەکان بە ناچاری نهێنییە، بەڵام سەندیکا زەردەکان، شورا ئیسلامییەکان، ئەنجومەنەکان، وە یا تودەییەکان و

ئەکسەرییەتییەکان، کە جێگا و ڕێگای خۆیان لە کارگەکاندا پاراستووە، هەموو ئیمکانی دەخاڵەتی ئاشکرایان هەیە. لە ئارادانەبوونی ڕابەری ئاشکرای شۆڕشگێڕ و هەڵسوڕاو بە ڕێبازی کۆمۆنیستی، ناڕەزایەتییە کرێکارییەکان بە شێوەیەکی بەردەوام لە لایەن ئەم ڕەوتانەوە بەرەو سازش و شکست دەبرێن. لە ڕۆژەکانی ئاکسیۆندا، ڕووبەڕووبوونەوەی کۆمۆنیستەکان لەگەڵ خۆ ئامادەکردنی دژی کرێکاری ئەم ڕەوتانە، دەبێ بکێشرێتە لایەنی ئاشکراوە. هەموو ئەمانە بەم مانایەیە، کە ڕێکخراوی کۆمۆنیستی لە شوێنی کار و ژیانی کرێکاراندا، وەک یەک ڕێکخراوی نهێنی، تەنها کاتێ بە مانای واقیعی وشەکە و بە شێوەی ئوسووڵی توانای دەخاڵەتی کاریگەر و کاری ڕابەرایەتی لە ئاکسیۆنەکاندا هەیە، کە بتوانێت ئەم لایەنەی عەلەنیکاری، ئامادەی سەر شانۆ و ڕابەری حازری مەیدان، دابین بکات. ئەمە ئەو مەسەلە بنچینەیییەیە، کە ڕوونکردنەوەی جیددی شێوە بەرخوردی شانە حیزبییەکان لە مەسەلەی ڕابەری خەباتی هەمیشەییدا پێوەی بەندە، بە تایبەتی ئێمە لە هەلومەرجێکدا چالاکی دەنوێنین، کە بزووتنەوەی کرێکاری لە ئێراندا ڕێکخراوەی جەماوەری جێگیری نییە. بوونی ڕێکخراوی جەماوەریی کرێکاران (وەکوو شورا و سەندیکا) بێگومان مەیدان و هەلومەرجی لە باری ئاسایی بۆ دەخاڵەتی کۆمۆنیستەکان لە ئاکسیۆنەکاندا فەراهەم دەکات. لەم حاڵەتەدا دەخاڵەت لە ئاکسیۆندا تا ڕادەیەکی زۆر پەیوەندی بە پلەی دەخاڵەت و نفوزی سیاسی و عەمەلی حیزبەوە لەنێو ڕێکخراوەی جەماوەری ناحیزبی کرێکاراندا هەیە. بەڵام لە کاتی نەبوونی ڕێکخراوەی لەو چەشنە، واتە لە هەلومەرجێکدا، کە هەر ئاکسیۆنێ دەبێ کەم تا زۆر **سەرلە نوێ** ڕابەری عەمەلی خۆی پەیدا بکات، خاڵەکانی سەرەوە گرنگی زیاتر پەیدا دەکەن.

چەند جار هاوڕێیانی ئێمە لە شانە حیزبییەکاندا پرسیویانە: پێداویستییەکان و هەلومەرج و دیسپلینی دەخاڵەتی شانەکان لە ئاکسیۆنە کرێکارییەکاندا چین؟ لەژێر چ هەلومەرجێکدا دەتوانین بۆ ڕابەریی ئەم ئاکسیۆنانە تێبکۆشین؟ لەژێر چ هەلومەرجێکدا بەشداری ئێمە ڕووکەش و

ئاکسیۆنیستی نابێت؟ ئێستا تا ڕادەیەکی زۆر یەکێ لە گرنگترین پێداویستییەکانی ئەم کارەمان ڕوون کردەوە. یەکەمین پرسیارێ، کە شانە دەبێت لەم بوارەدا لە خۆی بکات ئەمەیە، ئایا شانە وە یا ڕێکخراوی ناوچەیی ئێمە، بە شێوەیەکی واقیعی توانای پڕکردنەوەی جێگای چۆڵی ڕابەری کاری ئاشکرا و ئامادەی مەیدانی، لە ئاکسیۆندا هەیە، بێ ئەوەی گشت مەوجودیەت و بەردەوامکاریی تۆڕی نهێنی بخاتە مەترسییەوە؟ ئەگەر وانییە، کە خۆی لە زۆربەی حاڵەتەکاندا وایە، ئەو کاتە ئەم ئامادەییە چۆن دەتوانرێت بە دەست بێت.

3ـ ڕۆڵی حەیاتیی ئاژیتاتۆر

ئەوەی، کە بەر لە هەر شتێک لە خاڵەکانی پێشەوەدا دەردەکەوێت، ڕۆڵی بەرچاوی ڕابەرانی عەمەلی و ئاشکرا و بە شێوەیەکی گشتی ئاژیتاتۆرەکانە لە بزووتنەوەی کرێکاریدا. هەر ئاکسیۆنێک بە شێوەیەکی لێک نەپچڕاو بە کارکردی ئەم کەسانەوە بەستراوەتەوە. ئەم جۆرە هەڵسوڕاوانە، واتە کرێکارانێکی پێشڕەوتر، کە ڕۆڵێک لە هەر بەشداریکەرێکی ئاسایی لە ئاکسیۆندا لە ئەستۆ دەگرن، دەچنە ڕیزی پێشەوەی کرێکاران، قسەیان بۆ دەکەن و تێدەکۆشن ببنە نوێنەران و قسەکەر و ڕابەرانی ناڕەزایەتی و مانگرتن، هەمیشە و لە هەر بزووتنەوەیەکی ناڕەزایەتیدا وجودیان هەیە. ئەمانە بەرهەمی (سروشتی) ناڕەزایەتین. هەر ناڕەزایەتی و خەباتێکی کرێکاری، تەنانەت ئەگەر حیزبە سیاسییەکان لەوێدا، کەمترین نفوزیشیان هەبێ، بە شێوەیەکی سروشتی ڕابەرانی خۆیان دەخوڵقێنن. کەسانێک، کە شەهامەتی چوونە پێشەوە و خەبات، لە خۆدا دەبینن، کەسانێک، کە بە پلەی جیاواز ئەم ئەرکەیان لەسەر شانی خۆیان داناوە، کە ببنە دەمڕاستی (قسەکەری) ئاشکرای کرێکاران، خواست و ئارەزووی کرێکاران لە قسەکانیاندا رابگەیەنن، بەم پێیە دەتوانن لە ناو کرێکاراندا خۆشەویست و قسەڕۆیشتوو بن. کەسانیک، کە لە ئاستی ئاگایی و پەیمانداریی گشتی

کرێکاران زیاتر تێدەپەڕن و خۆیان وەک ڕابەر و پەیماندەری ڕێنمایی کرێکاران دەبینن. ئەمانە کرێکاری هۆشیارتر، پڕ شۆڕ و شەوق و بە ئەزموونترن، کە توانای هەژاندن و وەڵامدانەوە و ڕێباز دیاریکردن لە خۆیاندا دەردەخەن. دەخاڵەت لە گفتوگۆکاندا دەکەن، لە کاتە ناسکەکاندا کرێکاران لە دوودڵی وسەرەگێژە دەردەهێنن و ڕێگای ڕوو لە پێشیان بۆ دیاری دەکەن. سروشتییە، کە ئەم ڕابەرە خۆبەخۆیانە هێندێک جار هەڵە بکەن، لەوانەیە لە بنچینەدا بە درکێکی ڕاست لە بەرژەوەندییەکانی چینی کرێکار و شێوەکانی خەبات چەکدار نەبن، جارێک توندڕەوی و جارێک سازش بکەن، بەڵام یەک سیفەت لە هەموویاندا هاوبەشە، ئەویش توانای وەستانە لە ڕیزی پێشەوەی کرێکاران و کاریگەرییانە لەسەر کرێکاران لە ڕێگەی ڕۆشنکردنەوە و بەڵگەهێنانەوە و هەژاندن و شەهامەتی خۆ دەرخستنی فەردی. هیچ ئاکسیۆنێ بە بێ ئەوەی کرێکارانێک خۆیان بەرنە ئەو مەوقیعە ڕابەرییەوە بە شوێنی خۆی ناگات و لە هەمان کاتدا هیچ ئاکسیۆنێک نییە، کە بە شێوەیەکی سروشتی کرێکارانێک نەنێرێتە ڕیزی پێشەوە و جوڵەی خۆی بە هێزی دیاریکەری ئەوان نەبەستێتەوە.

لەو جێگایەی، کە بزووتنەوەی کرێکاری توانیویەتی جۆرێک لە ڕێکخستنی پایەدار بەسەر بۆرژوازیدا بسەپێنێ (وەکوو: یەکێتی، شورا، دەستەی نوێنەرایەتی و ...)، ئەم تاکانە بە شێوەیەکی سەرەکی لە شوێنە هەستیارەکانی ئەم ئۆرگانانەدا دەگیرسێنەوە و ڕۆڵی خۆیان بە فەرمی و لە ڕێگەی ئۆرگانە جێکەوتووەکانی ڕابەرایەتییەوە دەگێڕن (بێگومان لەم هەلومەرجەدا ئەم ئەفرادانە تا ڕادەیەکی زۆر لە لایەن ئەم ڕێکخراوانەوە هەرس دەکرێن و دەبنە برپرەپشت و قسەکەرانی سیاسەتی زاڵ بەسەریدا و بەم پێیە بە لادانی ئەو ڕێکخراوە لە بەرژەوەندی کرێکاران هەمیشە بەشێکی زۆر لە هەڵسوڕاوترین کرێکارانیش لە سنووری خەباتی ئوسوڵی کرێکاری دەچنە دەرەوە، وەکوو سەندیکا ڕیفۆرمیستەکان و لەو چەشنە). بەڵام لە هەلومەرجی ئێستای ئێراندا، کە خەبەرێک لە شورا و سەندیکا نییە، ئاژیتاتۆر نەک بە ئۆتۆریتەی شوێنی فەرمی لەم یان لەو کۆمیتە و یەکێتی

کرێکاریدا، بەڵکوو بە زۆری بە پشتبەستنی نفوز و خۆشەویستی خۆی لە نێو کرێکاراندا، جێی خۆی لە ئاکسیۆنەکاندا دەکاتەوە. تایبەتمەندی ئەم هەلومەرجە ئەمەیە، کە ڕیزی ڕابەرایەتی کرێکاران بەتوندی لە گۆڕاندایە. سەرکوتی هەر ئاکسیۆنێکی کرێکاری لە لایەن بۆرژوازییەوە جار لە دوای جار دەبێتە هۆی دەستگیرکردن و دەرکردنی ئاژیتاتۆرەکان و ڕابەرە ناسراو و کۆنترەکان و بەم پێیە کرێکاران لە نێو خۆیاندا، بە ناچار هەر جارە بە دوای پەیداکردنی ڕابەرانی نوێوەن. لە لایەکەوە بەردەوامیی خەبات لەبەر یەک دەترازێ دەستمایەی ئەزموون لە نێو ڕابەراندا، کەم دەبێتەوە، هەمیشە بزووتنەوەکە لەگەڵ لاوزی عەمەلی ڕابەرایەتی ئاشکرا ڕوو بە رووە و لە لایەکی دیکەوە بۆشاییەک دروست دەبێ، کە هەر جارە کرێکارانێکی نوێ بو مەیدانی ڕابەری و ئەژیتاسیۆن کێش دەکات. لاوازی هەمیشەیی ڕابەرایەتی هاوکات لەگەڵ هەبوونی ژمارەیەکی زۆر لە کەسانی پر شۆڕ و شەوق ئامادە بۆ چوونە پێشەوە، یەک تایبەتمەندی گرنگی بزووتنەوەی کرێکارییە لە ئێراندا.

کاتێ کە لە ڕابەرانی ئاشکرا و عەمەلی بزووتنەوەی کرێکاری دەدوێین ئەم تەیفەمان لە بەرچاوە. تەیفێک، کە هەر کرێکارانێکی پێشڕەو دەگرێتەوە، کە لە کۆنەوە کاری ڕابەرایەتی ئەنجام دەدەن و خاوەن ئەزموونی کاری ڕێکخراو و ڕابوردوویەکی دوور و درێژن لە مەسەلەی ئاژیتاسیۆن، وە هەم کرێکارانێکی پڕ شۆڕ و شەوقی تازەش دەگرێتەوە، کە هەنگاو بە هەنگاو توانایی خۆیان لە ئاکسیۆنەکاندا دەسەڵمێنن و خۆشیان بە کردەوە دەخەنە ڕۆڵی ڕابەرییەوە. جەور و ستەمی دەیان ساڵە و سەرکوتکردنی دڕندانەی بزووتنەوەی کرێکاری لە لایەن بۆرژوازییەوە لە ئێران لەوانە بەم ئەنجامەش گەیشتووە، کە حیزبەکان و گروپە سیاسییەکان ژمارەیەکی کەمیان لەم ڕابەرانە بۆ ڕیزەکانی خۆیان ڕاکێشاوە. زۆربەی ئەم تاکانە خاوەنی پەیمان و لایەنگری و ڕێکخراوەیی نین، بە یەک وشە، ئەم کرێکارانە ناحیزبی و ناڕێکخراون، بێ گومان ڕۆژێک دێت لە ئەنجامی هەوڵ و تەقەلای ئێمە و گەشەی حیزبی کۆمۆنیست لە نێو کرێکاراندا

بەشێکی بەکار و بەرچاوی ڕابەران و ئاژیتاتۆرە خاوەننفوزەکانی بزووتنەوەی کرێکاری بێنە نێو حیزبەوە، ڕۆژێک، کە ئاژیتاتۆرە کۆمۆنیستەکان لێدانی دڵی نارەزهایەتییەکانی کرێکاری لە هەموو ئاستێکدا بە دەستەوە بگرن. بەڵام ئەمڕۆ ئاوەها نییە. ئەمە ئەو واقیعیەتەیە، کە هەر شانەیەکی حیزبی، کە مەسەلەی ڕابەری و دەخاڵەت لە ئاکسیۆنە نارەزایەتییەکاندا دەخاتە بەردەم خۆی، دەبێ بە باشی بیناسێ. ڕێنمایی خەباتی نارەزایەتی، بە بێ ئاژیتاتۆر، بە بێ ڕابەرانی عەمەلی و عەلەنیکاری کرێکاری مومکین نییە. ڕابەرایەتی لە سەروو ئەوانەوە ئیمکانی نییە. سەرکەوتنی ئێمە لە دیاریکردنی هەنگاوی ئوسوڵی بەرەو پێش لە بزووتنەوەی کرێکاری و لە لێووردبوونەوەی زیاتری شێوەکانی عەمەلی شانە حیزبییەکان، بە تەواوی بە درکی ئەم واقیعیەتە بەستراوەتەوە.

4 ـ حیزبی کۆمۆنیست و ڕابەرانی عەمەلی بزووتنەوەی کریکای

ئاشکرایە، کە ئامانجی حیزبی ئێمە ئەوەیە، کە ڕابەرانی عەمەلی و ئاژیتاتۆرە خاوەننفوزەکانی ناو بزووتنەوەی کرێکاری لە ڕیزەکانی خودی حیزبدا بن و هەڵسووڕانی ئەوان لە چوارچێوەی گشتی هەڵسووڕانی حیزب و لەژێر دیسپلینی تەشکیلاتی و ڕێبازی سیاسی حیزبدا بێت. بەڵام چ بۆ هەنگاونان ڕووەو ئەم ئامانجە و چ بۆ هەرچی زیاتر کاریگەری کۆمۆنیستی لەسەر نارەزایەتییەکان و خەباتی ئێستای کرێکاری، ئێمە دەبێت ئەمڕۆ بۆ بەدەستهێنانی ئاژیتاتۆری بە توانا، لە دەوری هەڵسووڕانی ناحیزبی کرێکارانی پێشڕەو تەوەرە ببەستین. ئێمە دەبێ لەسەر ئیمکانات و پەیوەندی و کەرەستەیەک، کە لە ئارادایە کار بکەین.
هەر وەکوو گووترا، ڕابەری عەمەلی و ئاژیتاتۆر دروستکراوی حیزبی ئێمە و هیچ ڕەوتێکی سیاسی دیکە نییە. ئەم دیاردەیە بەشێکی لێک دانەپچڕاوی نارەزایەتی کرێکارییە. بەم پێیە مەسەلە ئەوە نییە، کە ئێمە ژمارەیەک لە ئاژیتاتۆر بنێرینە مەیدانی عەلەنیی کارەوە (هەرچەندە سەردەمێک دێت، کە

ئاژیتاتۆرە پیشەیی و گەڕۆکەکانی حیزب، سەرەڕای ئاژیتاتۆری ناوچەیی، ئەم ئەرکە ئەنجام بدەن)، بەڵکوو کارکردنە لەسەر ڕابەرانێکی عەمەلی کە هەن، لە پێناو کارتێکردن و ڕاکێشانیان بۆ حیزب و ڕێنماییکردنی ئەوان لە حاڵەتی ڕوودانی ئاکسیۆن لە لایەکەوە و پەیوەستکردنی هەڵسووڕانی حیزبییە لەگەڵ پرۆسە و میکانیزمی گەشەی ئاژیتاتۆرە نوێکان لە نێو کرێکاراندا لە لایەکی ترەوە. ئێمە دەبێ ئەو ڕابەر و ئاژیتاتۆرانەی مەوجودن و ئێستا لە ئارادان، ڕابکێشین و لە شکڵگیری ئاژیتاتۆرە نوێکانیشدا، بە بیروباوەڕ و ئوسوڵی ڕۆشنی کۆمۆنیستییەوە، بەشداری بکەین. ئەمە بەشێکە لە کاری ڕۆتینی ئێمە. بەڵام لە هەر ئاکسیۆنێکی دیاریکراودا ئێمە دەبێت بتوانین پەیوەندییەکی سیاسیـ ڕێکخراوەیی دیاریکراو و پتەو لەگەڵ ڕابەرانی عەمەلی ئاکسیۆندا پێک بهێنین.
لە هەلومەرجی ئێستادا، کەسانێک، کە دەبێ شوێنی سەرنجی ئێمە بن، دەتوانرێت بە دوو دەستە دابەش بکرێن: یەکەم، کرێکارانی پێشڕەو و ڕابەرانی عەمەلی خاوەن پێشینەی کار. دووەم، ئامادەیی نوێ و ئەو ڕابەرانەی، کە لە حاڵەتی شکڵگرتندان. ئاشکرایە، کە دابەشکردنی ڕابەرانی عەمەلی، بە ئەزموون و تازەکار، یەک دابەشکردنی شماتیک و وشکە. لە ڕاستیدا ئێمە لەگەڵ تەیفێک لە کرێکاران بەرەو ڕووین، کە بە پلەی جیاواز بۆ ئاژیتاسیۆن، خاوەنی هۆشیاری سیاسی و توانای عەمەلین. دیاریکردنی وردی شێوە ڕەفتار لەگەڵ هەر حاڵەتیکی تایبەتدا، بێگومان تەنها لە لایەن خودی هەڵسوڕاوان و شانەکانی ئێمە لە نێو کرێکارانەوە بە دەست دیت. بەڵام هەمان دابەشکردنی شماتیک بۆ فۆرمولەکردنی هاوڕێیانی ئێمە بە کەڵکە.

ئەلف/ ئاژیتاتۆرەکان و ڕابەرانی عەمەلی خاوەن ئەزموون و ڕابردوو

ئەم دەستەیە لە کرێکاران تەجروبەیەکی سەخت و پڕ لە ڕەنج و دەردیان لەم چەند ساڵەی دواییدا بەسەر بردووە. گوشاری کۆماری ئیسلامی بۆ سەر بزووتنەوەی کرێکاری بە گشتی لەسەر ئەم هاوڕێیانە بووە. ژمارەیەکی زۆریان لە سێدارە دراون، گیراون و لەسەر کار دەرکراون. بەشێکیان توانای ئیشکردنیان لە کارگە گەورەکاندا لەدەست داوە و بە ناچار ڕوویان کردووەتە کارگە بچووکەکان. جێگایەک کە یەکەم، شوێنێکی بەرتەسکە بۆ هەڵسووڕانی ئەوان، دووەم، پێشینەی خەباتکارانەی ئەوان لەوێدا کەمتر ناسراوە و بە ناچاری لە نفوز و خۆشەویستی پێشوویان لە نێوان کرێکاراندا بەهرەمەند نین. زۆربەیان خۆیان بە سۆسیالیست و کۆمۆنیست دەزانن. بەڵام کۆمۆنیزم بە ڕیوایەتی پۆپۆلیستەکان و ڕیڤیژینیستەکان فێربوون. لەبەر ئەوە قەیرانی ڕیڤیژینیزم و پۆپۆلیزم ئەوانیشی دووچاری قەیران و سەرەگێژەی ئایدیۆلۆژی و بێباوەڕیی سیاسی کردووە. لە ڕووی عەمەلییەوە تا ڕادەیەکی زۆر گوشەگیر و پەرش و بڵاو بوون، پەیوەندییە پەرەگرتووەکانی پێشویان لەگەڵ یەکدا نەماوە. نیگەرانی لە مەترسی ئەمنییەتی و ئەزموونی تاڵی شێوەکاری پۆپۆلیستی، ئەوانی بەرامبەر بە ڕێکخرابوون لە سازمانی کۆمۆنیستیدا دووچاری دوودڵی کردووە. مەسەلەی دەرامەت و گوزەرانیش بە توندی شانی ئەوان قورس دەکات و ئەمە گۆشەگیری سیاسی ئەوان توند دەکاتەوە. بە گشتی ئاڵۆزی فیکری، خۆ لە ڕێکخراو دزینەوە، دڵساردی و خۆپاریزی، نەبوونی مەیدانی گونجاو بۆ هەڵسووڕان، گیروگرفتی گشتی ئەم کرێکارانەیە. لە هەلومەرجێکدا، کە سەرکوت و بنبەستی پۆپۆلیزم و "خەلکگەرایی" تەنانەت ڕێکخراوەکانی وەکوو "ڕاهی کارگر" یان ئەڵقەکانی پاشماوەی خەتی 3 (کە کاری **سەرجادە و سەرووچینایەتی** سیفەتی بنچینەییان بوو) کردووە بە سەندیکالیستێکی سەرسەخت و جێگای سەرسوڕمان نییە، ئەم دەستەیە لە کرێکاران، کە خۆی لە سەرەتاوە مەیلی سەندیکالیستی بەهێزی هەبووە، لەم لادانەدا نوقم بووبێت. ئێمە پێویستە لەگەڵ ئەم بەشە لە کرێکاران بە

شێوەیەکی ڕێکوپێک کار بکەین و تەواوی مەسەلەکانی سەرەوە دەبێ لە مامەڵە لەگەڵ ئەواندا، لە بەرچاو بگرین.

1) دەبێ لەژێر هەر هەلومەرجێکدا بێت، پەیوەندی و بیروڕا گۆڕینەوە لەگەڵ ئەم هاوڕێیانەدا بپارێزین. تەنها لەبەرچاوگرتنی باری ئەمنی دەتوانێت بەڵگە بێت بۆ بەرتەسککردنەوەی پەیوەندی بەم جۆرە کرێکارانەوە.

2) ئێمە دەبێ لە مامەڵە لەتەک ئەم کرێکارانەدا، ئەزموونی پۆپۆلیزم، کارکردی ڕیڤیژینیزم و هەروەها بنەمای سەندیکالیزم و هەڵسووڕانی تاکەکەسی بە قووڵی بدەینە بەر ڕەخنە. ئێمە دەبێت ئەم کرێکارانە لە ئاڵۆزی فیکری، بێئومێدی و پشتبەستن بە خەباتی سەندیکالیستی بەرتەسک دەربهێنین. دەبێ ئاگاداری ئەوە بین، کە لەم کارەدا لانی زۆر لە پتەوی و لە یەکتر گەیشتنی هەردوو لا زەرورییە. بێ ئەوەی نووکە دەرزییەک لە ڕەخنەی خۆمان لە هەر شتێکی ناکۆمۆنیستی، کەمرەنگ بکەینەوە، دەبێ باری قورسی هەموو ئەو تەجروبە سەلبییانەی، کە ئەم کرێکارانە بە سەریان بردووە و چەواشەفێربوونی پۆپۆلیستی و ڕیڤیژینیستی لە بەرچاو بگرین. ئێمە نابێت لە مەوقیعیەتی خاوەنهەق، داواکار و لەسەر بنچینەی ئیدانەی ئەخلاقی وەک زەرووڕەتی خەبات و دەست نەکێشانەوە لە خەبات و شتی تر ،لەگەڵ ئەوان ڕووبەڕوو بین. ئەگەر ڕەخنەیەکیان لە هەڵوێست و کارکردی حیزبی ئێمە هەیە، ئەم ڕەخنانە پێویستە بە وردی و بە درێژی وەڵامی بدرێتەوە. دەبێ تێبکۆشین لەگەڵ بەرزکردنەوەی گیانی خەباتگێڕی ئەوان، دەستیان بە ڕەخنەیەکی قووڵ لە پراتیکی بەرتەسکی ڕابردوو، وە تێگەییشتنێکی ڕۆشن لە حیزبی کۆمۆنیست و ئامانج و شێوەکانی بگات.

3) دەبێ کاریک بکرێ، کە ئەم پەیوەندییانە و باس و خواسانە لە دڵی پەیوەندییەکی سروشتی و لانی کەم مەترسی ئەمنیدا (بۆ هەردوو لا) بەڕێوە ببرێت. نیگەرانی ئەمنییەتی ئەم کرێکارانە پشتبەستوو بە تاقیکردنەوەی ئەوان لە شێوەکاری هەلپەرستخوازانەی پۆپۆلیستییە. لە چوارچێوەی ئەم پەیوەندییە بەهێزانەدا، پێویستە ئێمە ئەم هاوڕێیانە بە

بڵاوكراوەكان و ڕادیۆی حیزب و بۆچوونە سیاسییەكان و تاكتیك و شیعارەكانی خۆمان ئاشنا بكەین.

4) دەبێ ئەم كرێكارانە هەتا دەتوانرێت بە یەكترەوە پەیوەند بدرێن. نابێ بوار بدرێت سیاسەتی سەركوتی كۆماری ئیسلامی، پەیوەندی سروشتی نێوان كرێكارانی پێشڕەو لاواز بكات.

كار لەگەڵ ئەم دەستەیە لە كرێكاران، پێویستی بە بەردەوامی و سەبر و توانایی تەرویج و ڕۆشنكردنەوەی بۆچوونەكانی حیزب لە هەمبەر مەیلە لادەرەكان و ناسینی گیروگرفتە عەمەلییەكانی ئەم دەستەیە لە كرێكاران هەیە. باشترین و بە ئەزموونترین هاوڕێیانی تەرویجكەر دەبێ بەم كارە هەڵسن.

ب/ ئامادەیی نوێ و ڕابەرانی ڕوو لە گەشە

لەبەر نەبوونی بەشێكی گرنگ لە ڕابەرانی ناسراو و بەئەزموون، توێژێكی بەرفراوان لە ڕابەرانی نوێ دێنە مەیدانەوە. ئەمانە بە گشتی كرێكارانێكن بە هۆشیاری سیاسی و تاقیكردنەوەی عەمەلی كەمتر، بەڵام پر شۆڕ و شەوق و ناڕازین، گەنجترن و خاوەنی ورەیەكی بەرزترن. هاوڕێیانی ئێمە لە كارخانەكان و گەڕەكەكاندا پێ بە پێ لەگەڵ ئەم ڕابەرە تازە پەیدابووانەدا ئاشنا دەبن. لە كۆبوونەوە گشتییەكاندا، لە كوڕ و كۆمەڵی ناڕەزایەتیی دەربڕیندا، كەسانێك هەن، كە بە هەر شێوەیەك بێت قسەی خۆیان بە گوێی هەموان دەگەیەنن، لە بەرامبەر داروودەستەكانی دەوڵەت و خاوەنكارەكاندا دەنگی ناڕەزایەتی خۆیان بەرز دەكەنەوە. جاری وا هەیە بە قسەكردن یا بە دەربڕینی ڕستەیەك، بار و دۆخی دانیشتنە كرێكارییەكان دەخەنە ژێر كاریگەری خۆیانەوە. لە زۆر كاتدا بە باشی دەبینرێت، كە دەخاڵەتی ئەوان زیاتر لایەنی ئیحساسی هەیە. دیارە، كە بە شۆڕ و شەوقن و كەسێك جڵەوی ناڕەزایەتییان ناگرێت. لە بەرامبەر داسەپاندن و گوشاردا هەستیارن و لە ناڕەزایەتی تاكەكەسیدا ئازا و بەجەرگن.

قسەكانیان زۆر ڕێكوپێك و بە جێوری و ئوسوڵی نییە، زیاتر ڕاگەیاندنی پڕ لە ئیحساسی كولەمەرگی و ستەمكێشییە تا بانگەوازكردن بۆ هەنگاوی عەمەلی و سیاسی حیسابكراو. بەڵام شۆڕ و شەوقی خەباتگێڕانە تیایاندا شەپۆل دەدات. ئەمانە وردە وردە پاڵپشت و خۆشەویستی كرێكاران بەدەست دەهێنن، بەڵام كاڵوكرچی و نەبوونی زەمینەی پێشووتری ڕابەرایەتی، دەبێتە هۆی ئەوەی، كە نەتوانن بە باشی و بە خێرایی ببنە یەك ڕابەری عەمەلی ناسراو. هاوڕێیانی ئێمە دەبێ ئەم توێژە لە كرێكاران بە وردی و حەساسییەت لە بەرچاو بگرن. ئەمانە كەسانێكن، كە لە لایەنی كەمی ئەو توانایە بەهرەمەندن، كە ببنە ئاژیتاتۆری باش و ئەگەر هۆشیار ببنەوە، بە ئایدۆلۆژیای كۆمۆنیستی چەكدار بن و ببنە خاوەن ئەزموون، دەبنە نەوەی نوێ لە ڕابەرانی كۆمۆنیستی عەلەنیكار لە بزووتنەوەی كرێكاریدا. كاركردن لە نێوان ئەم كرێكارانەدا بۆ پەروەردەكردنی ئاژیتاتۆرە كۆمۆنیستییەكان لە ڕوانگەی ئێمەدا شتێكی حەیاتییە. سەرخەتی ئەركەكانی ئێمە لەم بوارەدا ئەمانەیە .

1) نەك تەنها دەبێ لەگەڵ ئەواندا پەیوەندی دامەزرێنین، بەڵكوو دەبێت پەیوەندیی ئامادەبوونی شەخسی و بەردەوامی نێوان ئەوان لەگەڵ هاوڕێیانی حیزبیی بەتەجروبە لە كاری تەرویجدا دامەزرێنین. دەبێ هاوڕێی حیزبی لە یەك پەیوەندی سروشتیدا بێت بە دۆست و هاوڕێیەكی هەمیشەیی ئەم كرێكارانە. ئەمانە ئەو ئاژیتاتۆرانەن، كە لە حاڵەتی "فێركاری"دا، دەبێت لە مەیدانی كاردا فێر بكرێن.

2) دەبێ ئەوانە فێری كۆمۆنیزم بكرێن. ئەم كرێكارانە دەبێ لە ڕێگەی ئێمەوە ئاشنای پایەكانی كۆمۆنیزم و بۆچوونە ڕیشەییەكانی ماركسیزم ببن. پاش ماوەیەك بەسەر ئەم كارە ئەم هاوڕێیانە دەبێ حیزبی كۆمۆنیست، ئامانجەكان، تاكتیكەكان و شێوەكانی بناسن و پەرۆشی كاركردن لەگەڵ حیزبدا بن.

3) ئەم كرێكارانە دەبێ ڕۆڵ ومەوقیعەتی یەك ئاژیتاتۆر وگرنگی ئەو بۆ شۆڕش و خەباتی كرێكاری درك بكەن و هۆشیارانە مامەڵە لەگەڵ ڕۆڵی

خۆیاندا بکەن. هەر چی زیاتر دەبێ دەخاڵەتی ئەوان لە ناڕەزایەتییەکانی کرێکاریدا لە شێوەی یەک دەخاڵەتی پڕ ئیحساس بێتە دەرەوە و بێیتە یەک دەخاڵەتی عاقڵانە و ئامانجدار، کە بە سیاسەت و ڕێبازێکی چینایەتی دیاریکراو (سۆسیالیزم) و حیزبێکی سیاسی و موشەخەس (حیزبی کۆمۆنیست) پەیوەست دەبێتەوە.

4) پێویستە هونەری ئاژیتاسیۆنی کۆمۆنیستییان فێر بکرێن. ئاژیتاتۆر کەی دێتە مەیدانی کارەوە، کەی دەبێت بە شێوەیەکی حەتمی دەخاڵەت بکات و لە کوێدا دەبێت ئیحتیات وەربگرێت، چۆن دەبێت فەزا و چوارچێوەی چالاکی و مەوقیعەتی خۆی بناسێت، سنور و کۆسپی نهێنی قسەکردن یان ئاشکراوتنی مەسەلەکان چۆن ڕۆشن دەکرێتەوە، چۆن دەبێ بۆچوونی ڕاست و درووست تەنانەت دروشمە تایبەتییەکانی حیزبیش تەبلیغ بکات بێ ئەوەی بببێتە قوربانی دنەدانی بەکرێگیراوانی بۆرژوازی، چۆن دەبێ خۆی بپارێزێ، پەیوەندی بە جەماوەری کرێکارانەوە دەبێ چی بێت، لە بەرامبەر پۆلیسی سیاسی چۆن ناسنامەی خۆی دەناسێنێ و کارەکانی خۆی چۆن ئاراستە دەکات، تا چ ڕادەیەک و لەژێر چ هەلومەرجێکدا بۆی هەیە بە ئاشکرا پەنجە بۆ کۆمۆنیزم و سیاسەتە کۆمۆنیستییەکان ڕابکیشێت، چۆن دەبێ توانای بەکردەوە و حەشاردراوی بزاڤێک، کە دەیەوێت ڕێنمایی بکات بناسێت، پیلانەکانی بەکرێگیراوانی بۆرژوازی لە چ قوماشێکە، بەکرێگیراوانی دەوڵەت و خاوەنکارەکان چۆن لە ئاکسیۆنەکاندا دووبەرەکی دەخەنەوە و چۆن دەبێت ئەم هەنگاوانە پووچەڵ بکرێنەوە... یاسا و ڕێسای بوونە نوێنەری کرێکاران چییە، چ شێوەیەک لە وتووێژ لەگەڵ دەوڵەت و خاوەنکاردا دەبێت بەکار بێت. چۆن دەتوانرێت زۆرترین هێزی جەماوەریی کرێکاران ساز و تەیار بکرێن و لەمەیداندا چاودێری بکرێت و دەیان پرسیاری گرنگی "شێوەکاری" لەم چەشنە. ئەمانە دەبێ بە تەواوی و بە وردی فێری ئەو ئاژیتاتۆرانە بکرێن، کە لە حاڵەتی فێرکاری دان و کارکردی ئەوان لە هەر کارێکدا ڕاست بکرێتەوە.

بە کورتی لە مامەڵە لەگەڵ کرێکارانی پڕ شۆڕ و شەوق و خاوەن ناڕەزایەتی، دەبێ بە حەساسییەتێکی تەواوەوە لێهاتوویی ئەم هاوڕێیانە بۆ بوون بە یەک ئاژیتاتۆری ئاشکرا و ڕابەری عەمەلی هەڵبسەنگێنرێن. خاڵە لاوازەکانی ئەوان شی بکرێنەوە و لە حاڵەتێکدا، کە ئامادەیی و لێهاتوویی شەخسی و باری ئەمنییەتی ئەو جێی متمانە بێت، دەبێ پەیوەندییەکی هەمیشەیی و پتەو لە پەیوەندییەکی سروشتیدا لە نێوان ئەو و یەکێک لە مرەوێجینی حیزبدا پێک بێت. ئوسوڵی کۆمۆنیزم و شۆڕشی کرێکاری فێر بکرێت و کاری تەبلیغی ئەو لە مەیدانی عەمەلیدا ڕێنومایی بکرێت و ڕەخنەی لێ بگیرێت. لەم نێوەدا بەدیهێنانی یەک پەیوەندی هاوڕێیانە، ئوسوڵی و ڕێکخراو، لە نێوان هاوڕێی حیزبی و ئاژیتاتۆری تازەکار زۆرترین ڕۆڵی هەیە. ئەم پەیوەندییە لە هەمان کاتدا، کە ئیمکانی فێرکردنی ئاژیتاتۆر دەخولقێنێ، سنوورێک لە نێوان ئەو و خەتی نهێنی تەشکیلاتدا پێک دێنێ و مەترسی گواستنەوەی زەربەلێدان، کەم دەکاتەوە، بە تایبەتی ئەگەر ئاژیتاتۆر خۆی پەی بە گرنگی و نرخی کاری "فیرکەر" بەرێت و هۆشیارانە ئەو، لە شوێن پێهەڵگرتنی پۆلیس بپارێزێت (دەربارەی ئەم مەسەلەیە، لە خوارەوە ڕوونکردنەوەی زیاتر بدەین).

کارکردن لە نێو کرێکارانی پێشڕەو بۆ ڕاکێشانی ئەوان بۆ ناو حیزبی کۆمۆنیست یەک هەڵسووڕانی ڕۆتینی و هەمیشەیی ئێمەیە. بەڵام هەوڵ و تەقەلا بۆ پڕکردنەی شوێنی چۆڵی ئاژیتاتۆرە عەلەنیکارەکان لە کاری کۆمۆنیستیدا، بەشێکی تایبەتی ئەم هەڵسوڕاوییە هەمیشەیییەی ئێمەیە. پەروەردەکردن و ڕاکێشانی ئاژیتاتۆر بە مانای زیادکردنی مەیدانێکی نوێیە بۆ چالاکییەکانی ڕێکخستنی نهێنی. هاوڕێیانیک، کە وەکوو ئاژیتاتۆری ئاشکرا دێنە حیزبەوە، هەر تەنها نابنە فەردێکی تازە لە تۆڕی حیزبد،ا بەڵکە مەیدانێکی تازە لە هەڵسووڕان دەخەنە بەردەست. بەم پێیە دەبێ تایبەتییەکانی ئەم مەدانە ئاشکرایەی هەڵسووڕان بە باشی بناسرێ و جێی واقیعیی ئاژیتاتۆر بەو ببەخشرێت. تا ئەو کاتەی، کە ئێمە لە ڕووی عەمەلییەوە توانای پێ هەڵهێنانەوەمان نەبێت بۆ ئەم مەیدانەی هەڵسووڕان،

واتە، تا ئەو دەمەی، کە ڕێکخراوی ناوچەیی ئێمە (لە کارخانە و لە گەڕەک) خاوەنی کۆمەڵێک ئاژیتاتۆری ئاشکرا نەبێ، کە بە شێوەی ئوسوڵی لەگەڵ ڕێکخراوی نهێنی حیزب پەیوەستن و لە ڕێی ئەوەوە ڕێنومایی دەکرێن، ئەوا دەخاڵەتی واقیعی کۆمۆنیستی لە ئاکسیۆنە کرێکارییەکاندا ئەگەر لە توانادا نەبێت، لە باشترین حاڵەتدا بەڕێکەوت، کەم کاریگەر و ڕووکەش دەبێ و لە هەموو دۆخێکدا مەترسی تەواو بۆ هەموو ڕێکخستنەکانی حیزب دەهێنێتە کایەوە. ئاکسیۆنیزم بە دەربڕینێکی هەرە گشتی، مانای دەستدانە کارکردنە لە کاتێکدا و لەژێر هەلومەرجێکدا، کە پێداویستییەکان و زەمینەی مادی و واقیعی ئەم کارە فەراهەم نییە. ئاژیتاتۆری ئاشکرای حیزبی، یەکێکە لەم پێداویستییە حەیاتییانە. پەیوەندی پتەوی ڕێکخراوی نهێنی (لە ڕووی سیاسی_ ڕێکخراوەیی و ئەمنییەتییەوە) لەگەڵ ئاژیتاتۆری ئاشکرا یەکێکی ترە لەم هەلومەرجە حەیاتییە. هەنووکە هەر هاوڕێیەکی ئێمە دەتوانێت بە شانە و بە ڕێکخراوی ناوچەیی خۆیدا بڕوانێ و سەرلەنوێ لە خۆی بپرسێت، تا چ ڕادەیەک لەم ڕووەوە ئێمە لەم سەرەتاییترین پێداویستییانەی دەخاڵەتی ئوسوڵی و بەردەوامکاریە، لە ئاکسیۆنە کرێکارییەکاندا بەهرەمەندین.

ئەم بەشەی وتارەکە لیرەدا کۆتایی پێ دێنین. لەم بەشەدا جەخت لەسەر ئەوە کرا، کە مەسەلەی دەخاڵەت لە ئاکسیۆنەکاندا بۆ ئێمە یەک مەسەلەی تیۆری و تاکتیکی نییە، بەڵکە لە بنەڕەتدا یەک مەسەلەی شێوەکارییە. ئەگەر بەربەستێک لە ئارادا بێت، پێویستە بە لێووردبوونەوەی شێوەکاری کۆمۆنیستی لا ببرێت. ئاکسیۆنی کرێکاری پێویستی بە ڕابەرایەتی ئاشکرایە (سەرەڕای نهێنی)، لەبەر ئەوە ئێمە دەبێ شێوەکانی دەخاڵەتی ئاشکرا فێربین و بە کاری بهێنین. بەڵام دەخاڵەتی ئاشکرا پێویستی بە کەسانی عەلەنیکار و ئاژیتاتۆرە کۆمۆنیستییەکان لە بزووتنەوەی کرێکاریدایە. ئەمڕۆ ئەم ئاژیتاتۆرانە لە ریزەکانی ئێمەدا زۆر کەمن. ڕێگای پەروەردە و ڕاکێشانی ئەم جۆرە هەڵسوڕاوانە تەوەرەبەستنە بە دەوری ڕابەرانی عەمەلی بزووتنەوەی کرێکاری و کرێکارانی پێشڕەو و کەسانی پڕ شۆڕ و

شەوق و خاوەن ناڕەزایەتی، ئامادە و لەسەر پێ لە بزووتنەوەی کرێکاریدا، بەو مەبەستەی ببنە ئاژیتاتۆری حیزبی، هەر وەها ئەم کارە پێویستی بە تێگەیشتنی جۆری ئەو پەیوەندییە ڕێکخراوەییەیە، کە ڕێکخراوی نهێنی حیزبی لەگەڵ کەسانی عەلەنیکاری خۆیدا پێکی دەهێنێ.

لە بەشی دواییدا دێینە سەر ئەم لایەنەی دواتر، واتە لایەنی ڕێکخراوەیی مەسەلەکە و بە شێوەیەکی موشەخەس چەند خاڵێک دەربارەی پەیوەندی عەمەلی ئاژیتاتۆر بە شانە و ڕێکخراوی نهێنی حیزبەوە دەخەینە ڕوو، وە لە کۆتایی باسەکەدا بە مەبەستی ڕۆشنکردنەوەی سەرخەتی هەنگاوە عەمەلییەکانی شانە حیزبییەکان لەم لایەنەوە بابەتەکە گەلاڵە دەکەین.

خوێنەری ئازیزا ئەم باسە لە 3 بەش پێکهاتووە، ئێمەش دوای پیاچوونەوەی، بە 3 بەش بۆتان بڵاو دەکەینەوە.

مەنسور حیکمەت

شانە حیزبییەکان و ئاکسیۆنە کرێکارییەکان

(دەربارەی گرنگی ئاژیتاتۆر و ئاژیتاسیۆنی عەلەنی)

بەشی 2

وەرگێرانی

ئاوات سەعید، ڕزگار مەحەمەد

تایپکردنەوەی: ئامانج ئەمین

پیاچوونەوەی

سالار ڕەشید

بەشی دووەم

1 ـ گرنگی "شێوەکاریی" باس و لێکۆڵینەوەی ئاژیتاتۆر

باسی گرنگی ئاژیتاتۆری کۆمۆنیستی دەبێت بەر لە هەر شتێک لە یەک ئاستی پایەیی و بەناو "شێوەکاریی"دا لە بەرچاو بگیرێت. لەم ئاستەدا هێشتا قسە لەسەر ئەوە نییە، کە بۆ نموونە ژمارەی ڕابەرانی عەمەلی و کرێکارانی خاوەن نفووز لە ڕیزەکانماندا، کەمن و دەبێت زیاد بکەن. باس لەسەر ئەمەیە، کە لە بنەڕەتدا حیزبی ئێمە، هەڵسوڕاوانی حیزب لە شارەکان و شانەکانی ئێمە دەبێت خاوەنی کۆمەڵە نەریت و خوو و ڕەوشت و شێوە هەڵسوڕاوییەکی ئەوتۆ بن، کە ڕاکێشانی ئەم جۆرە کرێکارانە **مومکین** دەکات. بە هەمان مانا پێشتر قسەمان لە پێویستیی "هەرسکردنی" دیاردەیەک کرد بە نێوی ئاژیتاتۆری کرێکاری لە سیستەمی عەمەلی هەڵسووڕانی حیزبیدا. شێوەکارەکانی ئێمە دەبێت بە جۆرێک بن، کە ئاژیتاتۆر و ڕابەری عەمەلیی کرێکاری **بتوانن** لەم سیستەمەدا جێگایان هەبێت. دەبێ کارکردن لەگەڵ حیزبدا، نەک تەنها لەگەڵ تایبەتمەندێتی و پێداویستییەکانی هەڵسووڕانی ئاژیتاتۆردا ناکۆک نەبن، بەڵکوو بە پێچەوانەوە دەبێ چوارچێوەیەکی تەواو بۆ پشکووتنی ئەم تایبەتمەندییانە و بەهێزکردنیان بڕەخسێنێ. شێوەکاری پۆپۆلیستی، کە ڕێک دێتەوە لەگەڵ جۆری ژیان و شێوازی نارەزایەتی ئەو وردەبۆرژوازییانە، کە تاک تاک خەریکی بەرهەمهینانن بێگومان جێگایەک بۆ ئاژیتاتۆری پرۆلیتاری و ڕابەری جەماوەریی کرێکاری ناهێڵێتەوە. کاتێک خەباتی سیاسی لە نێوان داسەپاندنی گوشاری ئاشتییانە بەسەر بۆرژوازی و یاخیبوونی کوێری تیرۆریستانە ئەم لا و ئەو لا بکات، کاتێک دەرخستنی وجودی سیاسی ببێتە خۆدەرخستنی سەرجادەیی، کاتێک کاری نهێنی تا ئاستی چالاکی

پیلانگێڕانەی چەند دەستە و تاقمی دابڕاو لە کۆمەڵ بشێوێنرێ و دەخاڵەت لە مەیدانی ئاشکرای خەبات بە شێوەیەکی ڕەها ڕەت بکرێتەوە، بێگومان کرێکارێکی خاوەن نفوز و ڕابەرێکی کرێکاری، کە دەتوانێ ڕۆڵی خۆی تەنها لە پێشەوەی ڕیزی کرێکاراندا بگێڕێت، جێگایەکی لە ڕێکخراودا دەستناکەوێ. بێ هۆ نەبوو، کە مەزنترین ڕێکخراوە پۆپۆلیستییەکان لە چڵەپۆپەی ڕەونەقیاندا، نەک تەنها خاوەنی هێز و نفوزی جیدی خەباتگێڕانە لە پیشەسازییە گەورەکانی وەکوو پیشەسازی نەوتدا نەبوون، بەڵکە تەنانەت لە ڕێکخستن و ڕابەرایەتیکردنی یەک مانگرتن لە یەک کارگەی (50) کەسیشدا بێتوانا بوون و تا ئەو جێگایەی، کە پەیوەندی بە ناڕەزایەتی و خەبات (بە مانای وشە)ی کرێکارییەوە هەیە، لانی زۆر دەبوونە شوێنکەوتە و پەیامنێر. شێوەکاری حیزبی سیاسی چینی کرێکار، دەبێت لەگەڵ ژیانی ئابووری و شێوە دیاریکراوەکانی خەبات و ناڕەزایەتی کرێکاریدا بگونجێت. کرێکار لە ڕێکخراوبووندا، هێزو و توانا وەردەگرێ. ناڕەزایەتی تاکەکەسی کرێکاران بێبەرهەمە و تەنها خەباتی ڕێکخراوبوونیان بەرهەمدارە. کرێکاران لە مەیدانی بەرهەمهێناندا، خاوەنی ئامرازێکی فشارهێنەری بەهێزن. هەر لێرەوەیە، کە کارخانە و جێگای بەرهەمهینان یەکێک لە بنچینەییترین مەیدانەکانی خەباتی کرێکاری پێک دەهێنن و مانگرتن دەبێتە شێوەی بنەڕەتی ناڕەزایەتی کرێکاران لە هەموو کون و قوژبنێکی جیهاندا. کرێکار بە پێچەوانەی وردەبۆرژوازییەوە یەک چینی کۆمەڵایەتییە و پەیوەستە بە بەرهەمهێنانی گەورەوە. ناڕەزایەتی و خەباتی ئەم چینە بە ناچاری شێوازی جەماوەری ئاشکرا و ڕووبەڕوو بە خۆیەوە دەگرێت. ناتوانرێت کرێکاران لە دەستەی خەباتگێڕانەدا ڕێک بخرێن و چاوەڕوانی ئەوە بین، کە هەر وەک **کرێکاران** خەبات بکەن. وە سەرەنجام کرێکاران یەک چینی سەراسەری و لە هەمان کاتدا بە شێوەی کۆمەڵ کۆمەڵی فابریکەیی و ناوچەیی لە ئارا دان، کە لە هەر یەکەیاندا جەماوەری فراوانی کرێکاران پێویستییان بە ڕابەری حازربەدەست و ناوچەیی خۆیان هەیە. خەباتی سەراسەری کرێکاری پەیوەندییەکی لێکنەپچڕاوی لەگەڵ

ڕێکخستن و جوڵەی بەشە جۆراوجۆرەکانی ئەم چینەدا هەیە. ناتوانرێت کرێکاران وەک بۆرژواکان و وردە بۆرژواکان، بە ڕاگەیاندنی مەرجەعێکی تەقلیدی و دەوڵەتێکی دوورە وڵات و لەم جۆرە شتانە هەر لە دوورەوە بخرێنە سەر بار. ڕێکخستن و ڕابەرایەتی ناوچەیی بۆ هەر کارکردێکی چینایەتی کرێکاران هەر لە مانگرتن و ڕاپەڕینەوە بیگرە تا کونترۆڵی کرێکاری و پیادەکردنی بەرنامەڕێژیی ئابووری لە سبەینێی بەدەستەوە گرتنی دەسەڵات، یەک مەسەلەی چارەنووسسازە و چاوی لێ ناپۆشرێت. شێوەکاری کۆمۆنیستی لەگەڵ ئەم تایبەتمەندییە بابەتییانەی ژیان و خەباتی چینی کرێکار شێوەکارێکی گونجاوە. تەواوی ناوەڕۆکی ڕەخنەی ئێمە لە شێوەکاری پۆپۆلیستی دەتوانرێت لەوەدا کورت بکرێتەوە، کە ئێمە لەوە تێگەییشتین، کە دەبێت هۆشیارانە و لە ڕێگەی ڕەخنەگرتن لە نەریتە بۆرژوازییەکانی زاڵ بەسەر بزووتنەوەی چەپدا، ڕێگەی خۆمان ڕووەو سازگارکردنی شێوەکانی هەڵسووڕانی حیزبی لەگەل واقیعیاتی ژیانی بەرهەمهینەرانە و خەباتکارانەی چینی کرێکاردا بگرینە بەر. پۆپۆلیستەکان بۆیان هەیە، بە هەر شێوەیەک کە دەیانەویت، ئەو توێژە کۆمەڵایەتییەی، کە پایەگا و پشتیوانی ئەوانە وەگەر بخەن و ڕێنومایی بکەن. ئێمە لەسەرمانە، کە چینی خۆمان چینی کرێکار لەو شکڵانەدا و بە پشتبەستن بەو میکانیزمانە ڕێکخراو بکەین، کە بە باشترین شێوە ئیمکانییەتی بە ماددیبوونی هێزی واقیعی چینی کرێکار دەدەن. خەباتی چینی کرێکار هەر لە مانگرتنەوە تا ڕاپەڕین و بەڕێوەبردنی کۆمەڵگە، پێویستی بە ڕابەرانی عەمەلی محەللی و ئاژیتاتۆرەکانە. هەر بۆیە حیزبی کۆمۆنیست دەبێت، خۆی ڕێکخراوێک بێت لە ئاژیتاتۆرە کرێکارییەکان. تێگەییشتنی پەیوەندی حیزب و چین بە شێوەی پەیوەندی دوو جەمسەری "ڕێکخراوی نهێنی_ جەماوەری کرێکاران" یەک تێڕوانینی میکانیکییە. ئەمە دەربڕینێکی دیکە لە فورمولەکردنی چریکانەی "ماتۆڕی بچوک_ ماتۆڕی گەورە"یە. لە جیهانی واقیعیدا ئاژیتاتۆرەکان و ڕابەرانی محەللی و شەعبی خاوەن نفوز ئەو ئەڵقەیەن، کە حیزبی نهێنی پێشڕەوانی ئەو چینە دەبەستێتەوە و لە

پەیوەندیدا ئەیهێڵێتەوە بە جەماوەری فراوانی کرێکارانێکەوە، کە بە شێوەیەکی سەرەکی بە ئاشکرا دەرس وەردەگرن وە بە ئاشکرا نارەزایەتی دەردەبرن و بە ئاشکرا ڕێکخراو دەبن. مەسەلەیەک، کە ئێمە لەگەڵیدا بەرەوڕووین ئەوەیە، کە: لە حیزبی ئێمەدا و لە شێوەکاری ئێمەدا چ جێگایەک بۆ ئەم توخمە حەیاتییەی خەباتی کرێکاری تەرخان کراوە؟ ئایا شێوەکانی هەڵسووڕانی ڕێکخراوەییمان، بە شێوەیەکی سروشتی هەلومەرجێکی لە بار بۆ دەورگێڕانی ئەم توێژە دیاریکراوە لە چینی کرێکار دەهێنێتە گۆڕ؟ ئایا حیزبی ئێمە دەتوانێت دوولایەنی و لێکجیایی نەریتی نێوان حیزبی سیاسی لە لایەکەوە و ڕابەرانی عەمەلی و عەلەنیکار لە لایەکی ترەوە لەنێو بەرێت و خودی حیزبی سیاسی بکاتە حیزبێکی پیکهاتوو لە ڕابەرانی کۆمۆنیستی خاوەن نفوزی محەللی؟

بەم پێیە باسەکەی ئێستا هەنگاوێکی ترە ڕووەو وردکردنەوەی شێوە عەمەلییەکانی هەڵسووڕانی محەللی و شانە حیزبییەکان. سەربەخۆ لەوەی، کە چ شتێک پێویستە لە پێشەوە لە دەستوردا بێت و سەربەخۆ لە هەر کەموکوڕییەکی ئێستا، ڕووهێنانی ئێمە بۆ ڕابەرانی عەمەلی بزووتنەوەی کرێکاری و لێهاتوویی ئێمە لە پەروەردەکردنی ڕابەرانی کۆمۆنیست بۆ بزووتنەوە نارەزایەتییە کرێکارییەکان و بەشە جیاوازەکانی چینی کرێکار و هەوڵ و تەقەلای ئێمە بۆ گۆڕینی حیزبی کۆمۆنیست بە حیزبی ڕێکخەری ئەم ڕابەرانە، مەسەلەیەک و ئەرکێکی هەمیشەیی ئێمەیە، بە جیا لەوەی کە ئاکسیۆنێک لە ئارادا بێت یا نا. بەشێکی گرنگی تەبلیغ و تەرویج و ڕێکخستنی ڕۆتینی حیزبی تەنها بە کۆمەکی چالاکی نواندنی ئاژیتاتۆرەکان لە توانادایە. ئێمە دەبێت ڕووەو ئەوە بڕۆین، کە حیزبی ئێمە بە شێوەیەکی هەمیشەیی بەشێکی بەرچاوی ڕابەرانی عەمەلی بزووتنەوەی کرێکاری لە ڕیزەکانی خۆیدا هەبێت. لێهاتوویی بۆ ڕێکخستنی ئەم بەشە لە چینی کرێکار، یەکێکە لە بەڵگە گرنگەکانی دیاریکردنی ئەوەی، کە ئایا بە ڕاستی حیزبێک بووەتە یەک ڕەوتی دەروونی چینی کرێکار یان نا.

2 ـ شانەی پایەیی حیزبی و "هەڵسووڕانی پایەیی" حیزب

شانە بچووکترین بەشی پایەیی حیزبە، کە لە کارخانەیەک یان گەڕەکێکدا پێک هاتووە. لەم ڕوانگەیەوە، شانە ئەرکی ڕۆتین و پێناسەکراوی لەسەر شانە. بەڵام "هەڵسووڕانی پایەیی" **حیزب** لە کارخانە و لە گەڕەک لە سنووری هەڵسوڕانی ڕۆتینی **یەک شانە** واوەترە. "هەڵسووڕانی پایەیی" **حیزب** یانی تەبلیغ، تەرویج و ڕێکخستن و ڕابەرایەتیکردنی خەبات لە یەک کارخانە یان بەش (کە کۆمەڵێک کارخانە و گەڕەکی کرێکاری دەگرێتەوە) شتێکی زیاترە لە تەبلیغ و تەرویج و ڕێکخستنێک، کە لە لایەن یەک یان چەند **شانەی** بنەڕەتییەوە ئەنجام دەدرێت. ئەو بەشە ڕێکخراوەیییەی، کە بە پێی پێناسە ئەرکی بەرەو پێش بردنی ئەو ئاستە لە هەڵسووڕانی هەیە ئیدی شانە نییە، بەڵکە یەک کۆمیتەی ڕێکخراوەیییە (کۆمیتەی کارخانە، بەش ناحیە و... شتی تر). ئەرکە تەبلیغی و تەرویجی و ڕێکخراوەیییەکانی یەک شانە سنوورێکی دیاریکراوی هەیە، دەتوانرێت ڕێکخستنی ئەڵقە تەرویجییەکان و شەبەکەکانی دابەشکردنی بڵاوکراوە و کۆکردنەوەی یارمەتی ماڵی و لەم جۆرە شتانە لە یەک شانە داوا بکرێت، بەڵام ڕێکخستنی مانگرتن و خۆپیشاندانەکان ناتوانرێت هەروا بە سادەیی لە یەک شانە چاوەڕوان بکرێت. ئەمانە نەتوانرێت بەشێک بێت لەو ئەرکانەی، کە شانە دەبێ جێبەجێیان بکات. ئەمانە ئیتر ئەرکی کۆمیتە ڕێکخراوەیییەکانن، بە واتایەکی دیکە، دەبێت جیاوازی لە نێوان ئەرکەکانی شانە وەک بەشی هەرە بچووکی پایەیی لەگەڵ "هەڵسووڕانی پایەیی" حیزبیدا یانی لەگەڵ ئەو چەندایەتی و چۆنایەتییە لە هەڵسووڕان، کە لە حازربوونی هەمە لایەنەی حیزب لە یەک کارخانە یان ناوچەدا چاوەڕێ دەکریت، بکەین. سەبارەت بە یەکەمیان، ئێمە قسە لەسەر کارکردەکانی یەک بەش و یەک شانەی پایەیی ڕێکخراوەیی دەکەین و سەبارەت بە دووەم، بەس لەسەر هەموو ئەو چالاکییانەیە، کە حیزب دەبێت لە دوا شیکردنەوەدا لە هەر بەشێکی کارخانەیی و مەحەللیدا بتوانێت بەرەو پێشی بەرێت.

بەڵام ئایا ئەم خاڵانە چ پەیوەندییەکیان بە مەسەلەی ئاژیتاتۆر و ئاژیتاسیۆنەوە هەیە؟ پەیوەندی مەسەلەکە لێرەدایە، تا ئەو جێگەیەی، کە شانەکانمان بە مانای تایبەتی وشە لە بەرچاوە، ناتوانرێت ڕێکخستن و ڕێنومایکردنی ئاژیتاتۆرەکان وەک ئەرکێکی لێبڕاوانەی ئەوان چاو لێ بکرێت (واتە ئەرکێک، کە بە بێ ئەنجامدانی، شانەکان کامڵ نەبن). هەر شانەیەکی ڕێکخراوە**یی لێپرسراو** نییە، کە بە حەتمی یەک یان چەند ڕابەری عەلەنی کرێکاری ڕێک بخات و پێداویستییەکانیان ئامادە بکات. ڕێکخستنی ئاژیتاتۆرە کۆمۆنیستە شەعبی و عەلەنییەکان بە مانای **واوەتر چوونە** لە سنووری ئەرکە پێناسەکراوەکانی یەک شانە. بەم پێیە، یەکەم، هەمیشە کۆمەڵە شانەیەک دەتوانن لە ئارادا بن، کە بێ ئاژیتاتۆری شەعبی بن. دووەم، ئەو شانانەشی، کە خاوەنی ئەو ئیمکانیەت و توانایەن، کە ڕابەرانی عەمەلی بزووتنەوەی کرێکاری لە پەیوەند بە خۆیانەوە و لەژێر ئاڵای حیزبی کۆمۆنیستدا ڕێکخراو بکەن، کەم تا زۆر دەیانەوێت خۆیان لە چوارچێوەی یەک شانە واوەتر بەرن. لێرەدا ئیتر یەک هەنگاوی بەکردەوە بۆ شکڵ گرتنی ئۆرگانە بەرزترە حیزبییەکان (وەک کۆمیتەکانی کارخانە) هەڵدەهێنرێتەوە. ئێمە وەک یەک پایە و یەک ئەولەویەت، لێبڕاوانە خوازیاری دروستکردن و زیادکردنی شانە بنەڕەتییەکان و ئەنجامدانی و ڕێکوپێکی ئەرکە پێناسەکراوەکانی شانەکانین لە لایەن شانەکانەوە. ئەمە ئەو حەیەوییەتە هەمیشەیی و ئەو توخمە هەمیشەییەی گەشەسەندنە، کە هەر چالاکییەکی ئاڵۆزتر و کامڵتری حیزبی، لە هەر قۆناغێکی ژیانی حیزبدا، دەبێت پشتی پێ ببەستێت و بیکاتە بنەما. ئەم کارە وەستانی بۆ نییە و هەرگیز لە ئەولەوییەت ناکەوێ. لەسەر بنەمای ئەم گەشەسەندنە هەمیشەییەی ژێرەوە، حیزبی ئێمە دەتوانێ پێ بنێتە مەیدانی "تازە"وە و ئەرکی ئاڵۆزتر و ئاوێتەتر بخاتە دەستووری کاری خۆیەوە و سەرەنجام ئۆرگانە ڕێکخراوەییە ئاوێتە و بەرزترەکان لە پەیکەری ڕێکخراوەیی حیزبدا بهێنێتە کایەوە. ڕاکێشان و ڕێکخستنی ئاژیتاتۆرەکان و بەرەو پێش

بردنی مەسەلەی ئاژیتاسیۆنی جەماوەری و ڕابەریکردنی عەمەلی ئاکسیۆنەکان، یەکێکە لەم مەیدانانە.

لەم دەورەیە لە کاری حیزبی کۆمۆنیستدا، پێ خستنە نێو مەیدانانەوە و شکڵ پێ دانی ئۆرگانەکان و ئەندامە باڵاترە حیزبییەکان یانی هەموو ڕێکخراوی حیزبیی کارگە بە ئەرکە جۆراوجۆرەکانییەوە، پێش ئەوەی ئەنجامی یەک هەڵوێستی "لە سەرەوە" و بە پێی پەیڕەوی ناوخۆیی بێت، ئەنجامی یەک کامڵبوون و گەشەکردنە لەژێرەوە. ئامانجی ئەم باسەی ئێستا ئەوەیە، کە ئەم ئاسۆی گەشەکردنە، لە یەکێک لە لایەنە گرنگەکانیدا، بخرێتە ڕوو.

بەڵام ئەوەی، کە سەرنجی شانەکان بە گشتی ڕووەو مەسەلەی ئاژیتاتۆر و ئاژیتاسیۆنی جەماوەری ڕادەکێشین و لەم باسەدا هەموو شانەکان بانگەواز دەکەین، لەو ڕووەوەیە، کە یەکەم، هەموو شانەکان و هەڵسووڕانی حیزب ڕووە و کاری سیاسی (و لە قوناغەکانی دواتردا ڕێکخراوەیی) لەگەڵ ڕابەرانی عەمەلی بزووتنەوەی کرێکاری ئاراستە بکەین. گرنگی ئەم توێژە لە چینەکە، دەبێت بۆ گشتمان ئاشکرا بێت. دووەم، هەنگاوەکانی دواتری ئەو شانانەش، کە هەر ئێستا خاوەنی ئیمکاناتی سەرەتایی و توانایی پێویستن بۆ پێ خستنە ئەم مەیدانەی هەڵسووڕانەوە، دیاری بکەین. بۆ زۆربەی شانەکان باسەکەی ئێمە لە سنووری یەک دەرسی شێوەکار و وەک پێداگرتنێک لەسەر یەک لایەنگری گشتی، بەڵام گرنگ، دەمێنێتەوە. بۆ بەشێکی تر ناوەڕۆکی ئەم باسە دەتوانێت ڕێنومایییەک بێت بۆ کاری دیاریکراو هەر لە ئێستادا.

3. پێداویستییە گشتی و سیاسییەکانی ڕاکێشانی ئاژیتاتۆرە کرێکارییەکان

لەوانەی کە تا ئێستا باسمان کردن ڕۆشنە، کە مەسەلەی ڕاکێشانی ئاژیتاتۆرە کرێکارییەکان، یانی ڕابەرانی خاوەن نفوز وە یا لە حاڵی

شکڵگرتنی کرێکاران لەسەر ئاستی کارگە و گەڕەک، ناتوانرێت بهێنرێتە خوارەوە بۆ ئاستی یەک میکانیزمی سادەی ئەندامگیری. باس لەسەر یەک ڕووتێکردنی جیدییە لە لایەن ئێمەوە بۆ ئەم مەیدانەی هەڵسووڕان و بە هەمان شێوە هێنانەدی حەرەکەتێکە لەنێو ڕابەرانی کرێکاری و کرێکارانی پێشڕەو و خاوەن نفوز ڕووەو کارکردن لەگەڵ حیزبدا. لە ناوەڕۆکی مەسەلەکەدا ئەمە یەک ڕووتێکردن و حەرەکەی سیاسییە لە هەر دوو لاوە. لە لایەن ئێمەوە، ئەمە یەک ڕووتێکردنە بەرەو ڕابەرانی عەمەلی و خاوەن نفوزی جەماوەری، بۆ کارتێکردنی کۆمۆنیستانە لەسەریان، لە لایەن ڕابەرانی کرێکارییشەوە یەک ڕووهێنانە بەرەو کاری کۆمۆنیستی و ڕێکخراوبوون لە ڕێکخراوی نهێنیدا. فاکتەری بزوێنەری ئەم ڕووتێکردنە لە هەر دوو لاوە، بە هەر حاڵ، حیزبی ئێمەیە. ئەوە ئێمەین، کە ڕوو لە ڕابەرانی عەمەلی دەکەین بۆ ئەوەی کارێک بکەین، کە ئەوان ڕوو لە کۆمۆنیزم و حیزبی کۆمۆنیست بکەن. وە ئەوە ئێمەین، کە دەبێت پێداویستییەکانی کار فەراهەم بکەین. چۆن؟

ئەلف/ پاراستنی پەیوەندی هەمیشەیی و ئاوێزانبوون لەگەڵ ئەڵقەکانی کرێکارانی پێشڕەو

ئەم ئەڵقانە هەمیشە وجودیان هەیە. هیچ پلەیەک لە سەرکوت و خەفەقان ناتوانێت هەلیان وەشینیتەوە و لەنێویان بەرێت. کرێکارانی بە ئەزموون و دنیادیدە بە درێژایی چەندین ساڵ ڕێگە و فەرمی پاراستن و پەرەپێدانی ئەم ئەڵقانە لەنێو کرێکاراندا فێربوون. ئەم ئەڵقانە لەسەر بنەمای سروشتیترین پەیوەندی و لەنیو دڵی هەزاران پەیوەندی ڕۆژانەی کرێکاران لە شوێنی کار و ژیاندا، مانەوەی خۆیان دەپارێزن. بۆرژوازی تا ئێستا لەژێر هیچ هەلومەرجێکدا نەیتوانیوە کرێکاران ئەوەندە تاک تاک و ئەتومیزە بکات، کە ئەم پەیوەندییانە بە جیدی بکەونە مەترسییەوە. لەم پەیوەندییە ئەڵقەییانەدا، کرێکارانی هەڵسوراوتر و هۆشیارتر بیرورا و بۆچوون دەگۆڕنەوە و بڕیار دەدەن و تەنانەت جۆرێک فێربوونی سەرەتایی (بە گشتی ڕووەو بردنە سەرەوەی تێگەییشتنی بەرژەوەندییە ڕشتەییەکان) لەنێو جەماوەری

کرێکاران و بە تایبەتی کرێکارانی لاوتردا دەبەنە پێشەوە. "ئۆتۆریتەکان" لەم پەیوەندییانەدا، کەم تا زۆر شکڵ دەگرن. بێ ئەوەی، کە ڕێکخستن و ڕێکخراوێک لە کاردا بێت، کۆمەڵە ڕشتەیەک لەنێو دڵی پەیوەندییە سروشتییەکاندا کرێکارانی هەڵسوڕاو بە شێوەیەک لە شێوەکان پێکەوە دەبەستێ. ئەم ئەڵقانە مەڵبەندە چارەنووسسازەکانی نێو چینی کرێکارن. هەڵسوڕاوانی حیزب خۆیان وەک بەشێک لە کرێکارانی پێشڕەوی دەوروبەری خۆیان، دەبێت بەم ئەڵقانەوە جۆش بخۆن. لە هەر جێگەیەک ئەم ئەڵقانە شێوەی جیدیتریان بە خۆوە گرتبێت، بە هەمان پلە دروستکردنی پەیوەندی جیدیتر لەگەڵیاندا لە چوارچێوەی پەیوەندییە سروشتییەکاندا دەکەوێتە سەر شانی ئێمە. هەر وەکوو لەوەو پێشیش وتمان، تەنها لەبەرچاوگرتنی باری ئەمنییەتی دەتوانێت دامێنی پەیوەندی و ئاوێزانی سروشتی ئێمە لەگەڵ ئەم ئەڵقانەدا سنووردار بکات. جیاوازی تێڕوانینی ئێمە لەگەڵ ئەم یان ئەو دەستە و ئەڵقە لە کرێکارانی هەڵسوڕاو بە هیچ جۆرێک ناتوانێت بەڵگەیەک بێت بۆ بڕینی پەیوەندی و دوورکەوتنەوە لێیان.

ب/ ئاگادارکردنی کرێکارانی پێشڕەو لە هەڵوێست و بۆچوونەکانی حیزب

لەنێو دڵی ئەم پەیوەندییە هەمیشەییەدا، ئێمە دەبێت هەمیشە خەریکی "پەمپ"کردنی بۆچوون و سیاسەتەکانی حیزب بۆ نێو ڕیزەکانی کرێکارانی پێشڕەو بین. هەر کرێکارێکی خەباتکار و هەڵسوڕاو دەبێت ئاگاداری بۆچوونەکان، سیاسەتەکان و دروشمەکانی ئێمە بێت (تەنانەت ئەگەر ڕەخنەشی لێیان هەبێت). تەرویج و تەبلیغی ئامادە و سیستماتیکی بۆچوونەکانی حیزب لەم ئەڵقانەدا (بێگومان بە لە بەرچاوگرتنی ئاستی ئەمنییەتی هەر پەیوەندییەک)، گەیاندنی نامیلکە گرنگەکان و بڵاوکراوە حیزبییەکان بە شێوەیەکی هەمیشەیی بە ئەڵقەکانی کرێکارانی پێشڕەو، ناساندن و جێگیرکردنی دەنگی ح. ک. ا لە نێو کرێکاراندا و ڕوونکردنەوەی هەمیشەیی تاکتیکەکان و دروشمە حیزبییەکان لە پەیوەندییە کرێکارییەکاندا مەرجی پێویستی ئەم کارەن، دەبێت کارێک بکرێت کە هەر کرێکارێکی

هەڵسوڕاو، حیزبی کۆمۆنیست لە لایەنە سەرەکییەکان و ئەوەندەی دەکرێ لە وردەکاریی دیدگا و هەڵوێستەکانیدا بناسێت و لە بەرامبەر هەر مەسەلەیەکی تازەدا، خوازیاری ئاگاداربوون لە نەزەر و لایەنگیرییەکانی حیزب بێت.

ج/ توانای تەرویجکردنی مارکسیزم و ڕەخنە لە بۆچوونە نا پرۆلیتارییەکان

ڕووتێکردنی ئێمە بەرەو ڕابەرانی عەمەلی کرێکاران دەبێت ببێتە هۆی پەیوەستبوونی لیبڕاوانەی ئەوان بە مارکسیزم و ڕێکخراوەی کۆمۆنیستانەیان. ڕەخنە لە بیر و بۆچوونە ناپرۆلیتارییەکان و هەوڵدان بۆ برەودانی مارکسیزم لەنێو کرێکاراندا، یەک ئەرکی حەیاتی ئێمەیە. ئاستی تەرویجی ئێمە دەبێت بۆ کارتێکردنی جیدی لەم کرێکارانە تا ڕادەی پێویست باڵا بێت، بەڵام ئەمە بە هیچ جۆرێک مانای تەرویجی خاڵە پەتییەکان و وتنەوەی سادەی فورمولە مارکسیستە کلاسیەکییەکان نییە. مورەویجی ئێمە دەبێت پایە بنەڕەتییەکانی مارکسیزم بە شێوەی جۆراوجۆر لە بەرامبەر دەرکەوتە جیاوازەکانی خورافاتی بۆرژوازیدا لێک بداتەوە. مارکسیزمی زیندوو و ڕۆشن و پەیوەست بە مەسەلەکانی کۆمەڵگە و جیهانی ئەمڕۆوە، ئەمە شتێکە، کە هاوڕێیانی مورەویجی ئێمە دەبێت هەوڵ دەن لەگەڵ خۆیاندا بیبەنە نێو کرێکارانەوە. هەروەها تایبەتمەندییەکانی خودی مورەویجیش گرنگن. پۆپۆلیزم بە شێوەیەکی سوننەتی مەسەلەی تەرویج دەسپێرێت بە ڕووناکبیران و خوێندکاران. ڕووناکبیرانێک هەتا ئەگەر مارکسیزمیان باشتریش خوێندبێتەوە، بەڵام سەبارەت بە ژیان و خەباتی عەمەلیی چینی کرێکار بۆچوون و تاقیکردنەوەیەکی زۆر کەمیان هەبوو، ئەم مورەویجانە زۆر بە کەمی توانیویانە وەکوو پێویست بن و لە ڕووی تیۆریشەوە خاوەن نفوز بن. تەرویجی ئەوان زۆر بە کەمی پەیوەند بوو بە مەسەلە زیندووەکانی کرێکارانێک، کە لە ئەڵقەکانی ئەواندا بەشدارییان دەکرد. ئێمە دەبێت مورەویجێک پەروەردە بکەین، کە ئەم گیروگرفتانەیان نەبێت. ڕۆشنبیران دەتوانن لە مەسەلەی تەرویجدا کاریگەر بن، بە مەرجێک سەبارەت بە ژیان و خەباتی عەمەلی کرێکاران هەستیار

بن. تێبینی زۆر و تاقیکردنەوەی بەرجەستەیان لەم ژیان و خەباتە و گوشە جیاوازەکانی هەبێت و سەرەڕای ئەمانەش لەگەڵ مەسەلە و سەرقاڵییەکانی کرێکارانی پێشڕەو بە چاکی ئاشنابن، بەڵام دەبێت بتوانین هەرچی زیاتر مورەویجینی خۆمان لەنێو خودی کرێکارانی هۆشیار و بە ئەزموونداپەروەردە بکەین. نەک تەنها ئاگاداربوونی تیئۆری، بەڵکوو هەروەها پوختی عەمەلی مرەویج بۆ سەرکەوتووبوونی پێویستە.

د/ ئامادەبوون لە مەسەلە عەمەلییەکانی بزووتنەوەی کرێکاری و داواکارییەکانی کرێکاران

هەر ڕەوتێک، کە حەساسییەتی پێویست لە بەرامبەر مەسەلە عەمەلییەکانی بزووتنەوەی کرێکاری، داواکارییەکانی کرێکاران و ڕێگرەکانی بەردەم ناڕەزایەتییە کرێکارییەکان نیشان نەدات، ناتوانێت پەرەداربوونی نفوزی خۆی لەنێو کرێکاراندا ببینێت. بەشێک لەم حەساسییەتە لە ڕێگەی کرێکاریبوونەوەی پێکهاتووی حیزب و هەروەها کاری هەمیشەیی شانەکان لەنێو کرێکاراندا بەدەست دێت. بەڵام ئەمە بە تەنها بەس نییە. پێویستە ئەم مەسەلانە بە شێوەیەکی جیدی بدرێنە بەر باس و لێکۆڵینەوە. دەبێت سەبارەت بە گشت مەسەلەکانی بزووتنەوەی کرێکاری، هەڵوێستی ورد و پشتبەستوومان بە ئاگاداربوون و مەعریفەی پێویستەوە هەبێت. دەبێت ورەی کرێکاران و ئارەزوو و داواکارییەکانیان بناسین و لە نزیکەوە لەگەڵ ئەو گیروگرفتانە ئاشنا بین کە ڕابەرێکی عەمەلی بۆ وەگەڕخستن و ڕێکخستنی کرێکاران دووچاری دەبێت.

هەر هاوڕێیەکی شانەیی ئێمە لە کارگە و گەڕەک دەبێت توانای لێکۆڵینەوە و شیکردنەوەی مەسەلە کرێکارییەکان و ڕەخنەگرتن لە دیدگا و هەڵوێستە ئینحرافییەکانی هەبێت. هەر هاوڕێیەکی ئێمە دەبێت بەرەبەرە ببێتە مەرجەعێکی خاوەن نەزەر بۆ لێکۆڵینەوەی مەسەلەکانی بزووتنەوەی ناڕەزایەتی کرێکاران، هەر لە مەسەلەکانی وەکوو قانوونی کار، مەسەلەی تەبەقەبەندی، سوودوەرگرتن، سەلامەتی جێگای کار، کرێ، قازانجی تایبەتی، ئیمتییازات، هەلومەرجی کاری ژنان و هتد... بگرە تا ئامار و

ژمارەی تایبەت بە ئاستی بەرهەمهینان، وەکارخستن و کەڵەکەبوونی کرێکاران و هتد... لە کارگەکان و ناوچە جیاوازەکاندا دەبێت بە جیدی ببێتە جێگەی سەرقاڵیی هەڵسوڕاوانی ئێمە.

4. مەسەلە عەمەلی و ئەمنییەتییەکان لە ڕێکخستنی ئاژیتاتۆرەکاندا

ڕێکخستنی هەڵسووڕانی نهێنی و پاراستنی بەردەوامکاری ڕێکخراوی نهێنی حیزب لەنێو کرێکاراندا، لە هەلومەرجی خەفەقانی ئێستادا (کە بۆ کۆمۆنیستەکان بە هەلومەرجی "ئاسایی" هەڵسووڕان دادەنرێت) بۆ خۆی مەسەلەیەکی ئاڵۆز و وردە. جا ئەگەر بێتو ئاژیتاتۆرەکان و ئەرکێک، کە لە ڕێگەی ئەوانەوە ئەنجام دەدرێت بۆ ئەم ڕێکخراوە زیاد بکەین، شتێکی ڕوونە، کە سەختی و دژواری کارەکە چەندین پلە زیاتر دەبێت. لێرەدا ئیتر لەگەڵ ڕێکخراوێک بەرەو ڕووین، کە بەشێک لە ئەندامەکانی بە شێوەیەکی **ئاشکرا** چالاکی دەنوێنن، جێگەکاری "ڕۆتینی" ئەوان کۆڕ و کۆمەڵە تا ڕادەیەک فراوانە کرێکارییەکان، کۆبوونەوە گشتییەکان، ڕیزی پێشەوەی مانگرتنەکان و ناڕەزایەتییەکانە. شتێکی بەڵگەنەویستە، کە هاوڕێیانێکی ئاوا دەکەونە ژێر زەرەبینی پۆلیسی سیاسییەوە. هەر جموجۆڵێکی ئەوان بە وریاییەوە لە لایەن هێزە جاسووسی و سەرکوتگەرەکانی پۆلیسەوە دەخرێتە ژێر چاودێرییەوە. لەم هەلومەرجەدا لاوازی و مەسەلەی جۆراوجۆرمان دێتە ڕێ. ڕاکێشانی ئاژیتاتۆرەکان و لێک هەڵپێکانی هەڵسووڕانی نهێنی شانە حیزبییەکان لەگەڵ هەڵسووڕانی ئاشکرای حیزبی، کە بە گشتی لە دەوری تەوەرەی ئاژیتاتۆرەکان پێک دێت، پێویستی بەوپەڕی ئامادەیی، وشیاری هەمیشەیی و پێش هەموو شتێکیش پێویستی بە یەک شێوەکاری ئوسوڵی و جێگرتووی کاری کۆمۆنیستی هەیە. ئەمەش لە حاڵەتێکدا، کە ئێمە هەلومەرجێکمان لە پێش خۆ داناوە، کە تیایدا ئاژیتاتۆرەکان کەسانی حیزبی و ئەندامی فەرمی حیزبن، خاوەن ئەزموونن، شێوەکانی خەبات لەگەڵ پۆلیسی سیاسی و پاراستنی ئەمنییەتی و

بەردەوامکاری ڕێکخراو فێربوون. لە پرۆسەی **ڕاکێشانی ئاژیتاتۆرەکاندا**، لەو جێگەیەدا، کە ئاژیتاتۆرەکان هێشتا لە سەردەمی گوێزانەوە بۆ پەیوەست بوون بە حیزبەوە دەبەنەسەر، کارەکە لەمەش دژوار تر دەبێت.
بۆ ئاسانکردنی باسەکە چاکتر وایە لە سەرەتاوە بچینە سەر گیروگرفت و ڕێگرەکانی هەمان حاڵەتی یەکەم، یانی حاڵەتێک، کە قوناغی ڕاکێشان تەواو بووە و ئاژیتاتۆر بووەتە بەشێک لە خودی ڕێکخراوی حیزب و دواتر بچینە سەر تایبەتمەندییەکان و گیروگرفتە تایبەتییەکانی سەردەمی گواستنەوە. چۆنکە بە تێگەیشتنی ڕاست لەم مەسەلەیە لە شکڵی کۆتایی خۆیدا، تێگەیشتنی تایبەتمەندییەکانی پرۆسەیەک کە دەبێت بمان گەیەنێتە حاڵەتی کۆتایی، سادەتر دەبێتەوە. گیروگرفتەکان و ناڵەبارییەکانی کارەکامان کامانەن؟
ئەلف/ پەیوەندی ئاژیتاتۆر لەگەڵ ڕێکخراوی نهێنیی حیزبیدا
لە ڕاستیدا ئەمە بنەمای هەموو مەسەلەکانی ترە، هەر کار و کاردانەوەیەک لە مەسەلەی فێربوون، گواستنەوەی تاقیکردنەوە، ڕێنماییکردن و کونترۆڵ، بەشداری ئاژیتاتۆر (وەک ئەندامی حیزب) لە ژیانی ڕێکخراو و هتد... پێویستی بە پەیوەندییەکی ڕێکوپێک و پتەوی ئاژیتاتۆرەکان هەیە لەگەڵ شانە نهێنییەکاندا. چۆن دەتوانرێت ئەم پەیوەندییە بە دروستی دابمەزرێت؟ چۆن شانەی حیزبی دەتوانێت لەگەڵ هاوڕێی ئاژیتاتۆردا، کە یەک ڕابەری عەمەلی کرێکارانە، کەم تا زۆر وەک یەک کەسی "ناڕازی" خەباتکار و تانانەت "چەپڕەو" لە لایەن پۆلیسی سیاسییەوە ناسراوە، بە شێوەیەکی ڕێکوپێک پەیوەندی هەبێت بێ ئەوەی کە ئەمنییەتی ڕێکخراوەی نهێنی و ئاژیتاتۆر هەر دووکیان بکەوێتە مەترسییەوە .
ب/ ڕێنمایی ئاژیتاتۆر و کونترۆڵ و چاودێریکردنی کارەکان
کاری ڕۆتینی ئاژیتاتۆر، تەبلیغ و ئارایشدانی کرێکارانە (جا ئیتر بۆ ئاکسیۆن بێت یان بۆ ڕێکخستنیان لە شێوازە جۆراوجۆرەکاندا). ئەم کارە دەبێت بە شێوەیەکی ئاسایی لەژێر ڕابەرایەتی ڕێکخراوی نهێنی حیزبیدا ئەنجام بدرێت، بەڵام چۆن؟ چۆن ڕێکخراوی نهێنی هەڵسووڕانی توخمی

عەلەنیکار لە کاتی ڕوودانی مانگرتن، ڕێکخستنی کۆبوونەوەی گشتی وە یان لە کاتی هەڵگیرسانی ناڕەزایەتی دیاریکراوی کرێکاراندا، ڕابەرایەتی دەکات؟ یەکێک لە تایبەتمەندییە بنەڕەتییەکانی کاری یەک موبەلیغی جەماوەری و ڕابەری عەمەلی کرێکاران بریتییە لەوەی، کە لە ماوەیەکی کەمدا ناچاری بڕیاردانێکی زۆرە لە بەرامبەر مەسەلە گرنگەکاندا (بۆ نموونە، ئایا مانگرتن دەبێت بەردەوام بیت، ئایا بڕیاری خاوەنکار دەبێت قبووڵ بکرێت، ئایا دەبێت شێوەی تەبلیغی خۆی، کەمێک بگۆڕێ، ئایا ورەی کرێکارانی بە چاکی دەستنیشان کردووە و ...). ئاژیتاتۆر لە هەلومەرجێکی ئاوادا پێویستی بە پرس و ڕا و ڕێنمایی هەیە. ڕێکخراوی نهێنی چۆن ئەم پێویستییە جێبەجێ دەکات؟ هەرچی مەودای سەرکوت توندتر ببێتەوە، ئەم گیروگرفتە بە شێوەیەکی توند و تیژتر دەردەکەوێت.

ج/ فێرکردنی سیاسی ڕێکوپێکی ئاژیتاتۆر

ئاژیتاتۆر دەبێت بە ئاسانی دەستی بگات بە بڵاوکراوەکانی حیزب، دەبێت بتوانێت کتێب و نامیلکەی پێویست بخوێنێتەوە. دەبێت بتوانێت لە دانیشتنە فێرکارییەکاندا بەشداری بکات. لە هەمان کاتدا وەک کەسێک، کە دوژمن بەرامبەر بەو هەستیارە، دەبێت ماڵەکەی پاک بێت. بەڵگەنامە و نووسین لەگەڵ خۆیدا هەڵنەگرێت و لە ماڵەوەی دانەنێت، پەیوەندییە ڕێکخراوەییەکانی قابیلی شوێنهەڵگرتن نەبن ... هتد. ئەم پێداویستییەی ئاژیتاتۆر چۆن دێتە دی؟

د/ بەشداری ئاژیتاتۆر لە هەڵسووڕانی ناوخۆی حیزبیدا

ئاژیتاتۆر وەک ئەندامی حیزب دەبێت ڕاپۆرت بنێرێت، لە باسەکانی ناوخۆی حیزبدا بەشداری بکات، لە هەڵبژاردنە حیزبییەکاندا ڕای خۆی بدات، بیروڕای خۆی لەسەر بڕیارە جەماعییەکان بدات و دەیان کاری "نێوحیزبی" لەم چەشنە. چۆن دەتوانرێت یەک ڕابەری عەمەلی و ناسراو لە پەیوەندییەکی ئاوادا ڕابگرین بێ ئەوەی کە یەکەم، ئەمنییەتی ڕێکخراوی نهێنی بە شێوەیەکی ڕاستەوخۆ بخرێتە بەر مەترسی. دووەم، ئاگاداری ئەو لە شوێنەکان و کەسە حیزبییەکان لە ڕادەیەکی پێویست واوەتر نەچێت.

سێیەم، مەوقیعەتی خودی ئەو لە کاتی زەربەخواردنی ئەندامی دیکەی نێو شانە یان ئەندامی ئاستێکی تری ڕێکخراو لاواز نەبێت و کارەکەشی نەوەستێت؟

ئەمانە کۆمەڵە پێویستییەکی بنەڕەتین، کە دەبێت بە جیدی بهێنرێنە دی. دەتوانین چەند هۆکاری تر بخەینە سەر ئەمانە. ئاژیتاتۆر تەنانەت کاتێک کە پەیوەندییە حیزبییەکەشی بە تەواوەتی شاراوە بمێنێتەوە، هەمیشە بە هۆی هەڵسووڕانی خۆیەوە وەک پێشڕەوی کرێکاران لە مەترسی سزادان، دەرکردن و گرتندایە. مەسەلەکانی ئەو وەک نانپەیداکەری خێزانێکی کرێکاری ئیتر مەسەلەی تایبەتی ئەو نییە، بەڵکوو یەک مەسەلەی حیزبییە. هەروەها لە کاتی دەرکەوتنی مەترسی ئەمنییەتیدا ئاژیتاتۆر دەبێت بشاردرێتەوە. فەراهەمکردنی ئیمکاناتی پێویست لەم مەیدانەشدا یەک ئەرکی ڕێکخراوی حیزبییە. وە مەسەلەی تری لەم چەشنە.

بەڵام وەڵام چییە؟ ئاشکرایە کە تاکە وەڵامێک، سەربەخۆ لە کات و شوێن و هەلومەرجی تایبەتی سیاسی و ئەمنییەتی هەر سەردەمە، لە ئارادا نییە. دەتوانرێت سەردەمێکی وا بهێنرێتە بەرچاو، کە چڵەپۆپەی هەڵچوونی شۆڕشگێڕانەیە، ئاژیتاتۆر وەک ئەندامی حیزب، ڕابەری شورای کارگە، نوێنەری کرێکاران و ... هتد بێت و وەک هەر ئەندامێکی تری حیزبیش هاتوچۆی جێگا حیزبییەکان بکات، خۆی یەکسەر لە دانیشتنەکانی شانەی ڕێکخراوی خۆیدا بەشداری بکات یان لایەنگریی خۆی بۆ حیزبی کۆمۆنیست بە فەرمی لەسەر ئاستی کۆمەڵگە و بۆ جەماوەری فراوانی کرێکاران ڕابگەیەنێت و قسەکەری فەرمی بێت لە کۆبوونەوە حیزبییەکاندا. بەڵام بە ڕاستی ئەمە لە قوناغێکی تر داین، لەنێو سەرکوتی کەموێنە لە مێژووی خەباتی کرێکاری و کۆمۆنیستی لە سەراسەری جیهاندا. لێرەدا دەبێت شێوەکار و میکانیزمی تایبەتی بەدەست بهێنین. باسەکەی ئێمەش ئەگەر بیەوێت ببێتە ڕێنومایییەک بۆ شانەکانمان لە هەلومەرجی ئێستادا، دەبێت هەلومەرجی ئەمڕۆ بکاتە بنەما.

پێش ئەوەی بچینە سەر شکڵی تایبەتیی ڕێکخستنی ئاژیتاتۆر و پەیوەندی و کار و کاردانەوەی بەرامبەریەکی ڕێکخراوی نهێنی لەگەڵ هاوڕێی عەلەنیکاری حیزب، دەبێت پەنجە بۆ چەند هۆکاری بنەڕەتی و گرنگ ڕابکێشین، کە هەر جۆرە ڕێکخستنێک دەبێت بە پشتبەستن پێیانەوە بێتە دی.

یەکەم، دەبێت پەنجە بۆ گرنگی "پەیوەندییە سروشتییەکان" لەنێو کرێکاراندا ڕابکێشین. ئەمە شتێکە، کە وردە بۆرژوازی بە "کەژاوەسازی" ناوی دەبات. بۆ ئێمە پەیوەندیی سروشتی، دوستایەتی و ناسیاوی و هاتوچۆی سروشتی نێوان کرێکاران، شتێکی زۆر زیاترە لەمە. ئەمانە میکانیزمە واقیعییەکانی کار و کاردانەوەی نێوخۆی چینەکە بن، وە بەم مانایە بەشێکیشن لە میکانیزمە عەمەلییەکانی هەڵسووڕانی ئێمە کۆمۆنیستەکان وەک بەشێک لە چینەکە. دەبێت گرنگی تەواو بەم پەیوەندییانە بدەین. کۆڕ و کۆمەڵە خانەوادەییەکان، دۆستایەتییەکان، پەیوەندی کارکردن، ناسیاوەکانی گەڕەک و هتد... یەکێک لە بار و دۆخە واقیعییەکانی هەڵسووڕانی خودی خۆمانە. بە ڕادەیەک کە هەڵسوڕاوانی حیزب ئەم پەیوەندییانەی خۆیان پەرە پێ دابێت. لەم پەیوەندییانەدا جێگرتوو بن و خۆیان بوون بە کرێکارانێکی "کۆمەڵایەتی"، کە پەیوەندی فراوانیان لەگەڵ هاوچینەکانی خۆیاندا هەیە، کاری ڕێکخستنی هەڵسووڕانی نهێنی و ئاشکرا هەر دوو، بە شێوەیەکی ئاسانتر دەچنە پێشێ. دەتوانرێت زۆر لە پەیوەندییەکان، دەرسەکان، هەواڵهێنانەکان و ڕێنوماییەکان لەنێو دڵی هەمان "پەیوەندییە سروشتیەکاندا" بۆ پێشەوە ببرێن.

دووەم، مەسەلەی گەشەی ئاستی هۆشیاری سیاسیی کرێکاران و زیادبوونی خۆشەویستیی گشتیی حیزب لە نێویاندا. پێشتریش تا ڕادەیەک سەبارەت بە دەورەدانی شانە حیزبییەکان بە توێژێکی فراوان لە کرێکارانی هەواداری حیزب قسەمان کردووە، بە ڕادەیەک کە پەیوەندە بە حیزبی کۆمۆنیستەوە قسەکردن لێوەی، پشتگیریکردن لێی تەنانەت بە قسەش، گوێگرتن لە ڕادیۆکەی، گەڕان بە دوای بڵاوکراوەکانیدا، لەنێو کرێکاراندا

زیادی کردبێت، بە هەمان ڕادە ڕێکخستنی تۆڕی بە ڕاستی حیزبی، چ نهێنی و چ ئاشکرا ئاسانتر دەبێتەوە. بە ڕادەیەک کە کرێکارانی ناڕازی زیاد بکەن کرێکارانی ناڕازی کۆمۆنیست دەبنە خاوەنی مەوقیعەتێکی عەمەلی پتەوتر، بە ڕادەیەک کە هەر ناڕازییەک قسە بە پێی دروشمەکان و شێوازەکانی ئێمە بکات، ئاژیتاتۆری فەرمی و ڕێکخراوی حیزبی لە فراوانکردنی لایەنەکان و پتەوکردنی ئەمنییەتی هەڵسووڕانی خۆیدا سەرکەوتووتر دەبێت. بەم پێیە پتەوکردنی پەیوەندی کاری نهێنی و ئاشکرا، پەیوەندی شانەکان و ئاژیتاتۆرەکان خۆی تا ڕادەیەکی زۆر پشتی بە هەڵسووڕانی ڕۆتینی هاوڕێیانی ئێمە بەستووە لە بڵاوکردنەوەی بڕواکان و سیاسەتەکانی حیزب و بردنە سەرەوەی ئاستی هۆشیاری سیاسی گشتی کرێکاران.

سێیەم، مەسەلەی ئامادەیی و لێهاتوویی سیاسی ڕێکخراوەیی و عەمەلی خودی شانەکانە بۆ کێشکردنی یەک ڕابەری عەمەلی کرێکاری و بۆ ڕێکخستنی وەک یەک ئاژیتاتۆری حیزبی، کە هەمان ئەرکی ڕابەری بە شێوەی کۆمۆنیستی و لەژێر ئامانج و پێودانگ ودیسپلینی حیزبیدا ئەنجام دەدات، ڕێکخراوی نهێنی ئێمە (لیرەدا مەبەستمان شانەکانە) دەبێت توانایی سەرەتایی بەدەست هێنابێت. هەموو شانەیەک توانای ئەم جۆرە ڕێکخستنەی نییە. شانە دەبێت لە ڕووی سیاسییەوە ئاستێکی بەرزی هەبێت. تواناییەکی تەرویجی باشی لە خۆدا چڕ کردبێتەوە و بە باشی ئاگای لە مەسەلە عەمەلییەکانی بزووتنەوەی کرێکاری و داواکارییەکانی کرێکاران بێت. شانە دەبێت تا ڕادەیەکی دیاریکراو لە مەسەلەی ڕێکخستنی ئەڵقە تەرویجییەکان، دابەشکردنی بڵاوکراوەکانی حیزب، فێرکردن و پەروەردەی کرێکاران و بە کورتی لە ڕێکخستن و ئەنجامدانی ئەو ئەرکە ئاساییانەی کە لە نامیلکەی "ئەرکەکانی شانە حیزبیەکان"دا هاتووە، بەرەو پێش چوو بێت، لە ڕووی ئەمنییەتییەوە پەیوەندییەکانی خۆی بە تەواوی پتەو کردبێت و لە ڕووی چەندایەتی هێزەوە بە ڕادەیەکی پێویست گەشەی کردبێت. دابینکردنی پێداویستییەکان، پاراستنی پەیوەندی، ڕابەری و ڕێکخستنی ئاژیتاتۆر خۆی پێویستی بە تەرخانکردنی وزەیەکی زۆرە. شانە

دەبێت ئەو توانایییەی هەبێت، کە ئاژیتاتۆر لە خزمەتی حیزبدا هەڵسوڕاو بکات، نەوەک خۆی لە ڕێگەی کۆمەڵە مەسەلەیەکەوە، کە لە لایەن ئاژیتاتۆرەوە بۆ ئەو دێتە پێش، قووت بدرێت و لە ئەنجامدانی ئەرکە بنەڕەتییەکانی خۆیشی ببێتە دواوە... ڕۆشنە، کە تەنانەت شانە لاوازەکانیش ناتوانن و نابێت سەبارەت بە ڕابەرانی عەمەلی کرێکاری، کە لە دەوروبەری هەڵسووڕانی خۆیاندا لەگەڵ ئەوان لە پەیوەندی دان بێلایەن بن و گوێیان نەدەنێ. بەڵام دەبێت ئەوە بزانن، کە پەیوەندی لەگەڵ ئەم دەستەیە لە کرێکاران و ئەنجامدانی ئەرکی ڕۆتینی حیزبی لە پەیوەند لەگەڵیاندا تا ڕێکخستنی ئەوان، وەک یەک موبەلیغی جەماوەریی حیزبی، ڕێگەیەکی دوور و درێژە. بەڵام هەر چۆنێک بێت، ئەمە ڕێگەیەکە، کە هەر شانەیەکی حیزبی لە بەردەوامی هەوڵ و تەقەلای سەرکەوتووانەی خۆی، لە ڕێکخستنی سەرەتایی خۆیدا درەنگ یان زوو هەنگاوی تیا هەڵدێنێتەوە.

مەنسور حیکمەت

شانە حیزبییەکان و ئاکسیۆنە کرێکارییەکان

(دەربارەی گرنگی ئاژیتاتۆر و ئاژیتاسیۆنی عەلەنی)

بەشی 3

وەرگێڕانی

ئاوات سەعید، ڕزگار مەحەمەد

تایپکردنەوەی: ئامانج ئەمین

پیاچوونەوەی

سالار ڕەشید

بەشی سێیەم

لە بەشەکانی پێشوودا تا ڕادەیەک بە درێژی لە ڕوونکردنەوەی گرنگیی ئاژیتاتۆری کۆمۆنیست لە ڕوانگەی پێکەوەگرێدانی کاری نهێنی و ئاشکرا لە هەڵسووڕانی ڕۆتینی حیزب، ڕێکخستن و ڕێنمایی ئاکسیۆنەکان وکاریگەرییان لەسەر جەماوەری کرێکاران دواین. لە کۆتایی بەشی دووەمدا ئیشارەمان بە یەک زنجیرە پرسیاری عەمەلی گرنگ لە مەیدانی ڕێکخستنی ئاژیتاتۆر و پەیوەندی عەمەلی ئەو لەگەڵ شانە و ڕێکخراوی حیزبدا دا. سەرخەتی گشتی پرسیارەکان ئەمانە بوون: پەیوەندیی ئاژیتاتۆر لەگەڵ شانەی نهێنی چۆن دەبێ پێک بێت و بپارێزرێت، چۆن دەبێ ڕێنمایی عەمەلی و کۆنترۆڵی هەڵسووڕانی ئاژیتاتۆر لە لایەن ڕێکخراوی نهێنییەوە ئەنجام بدرێت، فێرکردن و بارهێنانی ڕێکوپێکی ئاژیتاتۆری عەلەنیکار لە لایەن ڕێکخراوی نهێنییەوە چۆن دابین دەکرێ، ئاژیتاتۆر چۆن لە ژیانی ناوخۆی یەک حیزبی نهێنیدا دەخاڵەت و بەشداری دەکات و لە دواییدا مەسەلەکانی گوزەران و ئەمنییەتی ئاژیتاتۆر چۆن چارەسەر دەکرێ؟ لێرەدا لە کۆتایی باسەکەدا پێویستە بە پێی توانا چەند خاڵێک لە پێناو وەڵامدانەوە بەم مەسەلە عەمەلییانە، بە لەبەرچاوگرتنی بار و دۆخی سەرکوتگەرانەی ئێستاوە، بخەینە ڕوو. ئاشکرایە ئەوەی، کە لێرەدا وەکوو "ڕێگاچارە" یان ئەو ڕێگاچارە ڕێژەییانەی ناوی دەهێنێن دۆگمی نەگۆڕاو نین. هەم گۆڕانی ڕۆژگار و هەم کەڵەکەی ئەزموون و پەرەگرتنی ئیمکانات، شێوەکانی عەمەلی ڕێکخستن و هەڵسووڕانی ئاژیتاتۆری عەلەنی لە پەیوەست بە ڕێکخراوی نهێنییەوە دەخاتە ژێر کاریگەری خۆیەوە. بەڵام بە هەر شێوەیەک بێ، ئەوەی کە لێرەدا دەووترێ دەتوانرێ ئەلگۆی سەرەتایی و کەم تا زۆر شیاوی تەعمیم بێت بۆ هەڵسووڕانی ئێمە لەم زەمینەیەدا و لە **دەورەی ئێستادا**. شایانی باسە ئەوە بڵێین، کە بەو دەلیلەی وتارەکە کراوە

بە سێ بەشەوە، لە هەر بەشێکدا هەندیک خاڵ هەن بە ناچاری دووبارە دەبنەوە بە مەبەستی زیندووهێشتنەوەی زەمینەی گشتی باسەکە.

1. کار لەگەڵ ڕابەرانی مەوجود

لە پێشەوە وتمان کرێکارانێک، کە ئێمە دەمانەوێ کاریان لەسەر بکەین بۆ پەروەردەکردنی ئاژیتاتۆرە کۆمۆنیستییەکان دەتوانرێ، بە گشتی و بە شێوەیەکی ڕێژەیی، بە دوو دەستە دابەش بکرێن، یەکەم، ڕابەرانی بە کردەوە مەوجود لە بزووتنەوە نارەزایەتییە کرێکارییەکاندا، واتا کرێکارانێکی خەباتگێر، کە هەر ئێستا خاوەن نفوزی عەمەلی جدین لەسەر جەماوەری کرێکاران لە بەشە کرێکارییەکاندا. دووەم، خاوەن ئامادەییەکان، کە لە حاڵەتی شکڵگرتندان، کرێکارانێکی نارەزا، جوامێر و هۆشیاری تازە دێنە مەیدانی ڕابەرییەوە.

کار لەگەڵ ڕابەرانی مەوجود خاوەنی تایبەتمەندی خۆیەتی. خۆ لەڕێکخراو دزینەوە، درکی نارۆشنیان لە ئامانجەکان و ڕەووشتەکانی حیزبی کۆمۆنیست، کە بەرهەمی تەحریفاتی ڕیفیژینیستی لە کۆمۆنیزم و لاوازییەکانی دامێنی هەڵسوورانی تا ئێستای حیزبمان، محافەزەکاریی ئەمنیەتی لە پەیوەند بە ڕێکخستنە نهێنی و خۆشخەیاڵی ئیکۆنۆمیستی و سەندیکالیستی، ئەمانە لایەنە سەرەکییەکانی ئەو ڕێگرانەیە، کە پەیوەستبوونی ئەم کرێکارانە بە ڕیزەکانی حیزبەوە دژوار دەکات. لە بەرامبەردا ئەزموونی زۆر، ناسینی میکانیزمەکانی کاری ئاشکرا لەنێو کرێکاران و خۆ پاراستن لە بەرامبەر گوشاری سەرکوت و جموجۆڵی بەکرێگیراوانی بۆرژوازی، درکی خێرای مەوقیعەت و ورەی کرێکاران، چەند خاڵێکی ئیجابین، کە ئەم کرێکارانە لێی بەهرەمەندن و لە حاڵەتی ڕووهێنانیان بۆ مارکسیزمی شۆڕشگێڕ و یەکگرتنیان لە حیزبی ئێمەدا، ئەوان دەکاتە ئۆرگانی بەهێزی بەرەو پێش بردنی سیاسەتی کۆمۆنیستی لەنێو کرێکاراندا.

سەردەمی ڕاکێشانی ئەم هاوڕێیانە بە گشتیی، سەردەمێکە کە ئەوانە پەی بە گرنگی کارکردن لەگەڵ حیزبی کۆمۆنیستدا دەبەن و وەڵام بە زەرورەتی قەرارگرتنی خۆیان لە ڕیزەکانی ڕێکخراوی حیزبدا دەدەنەوە. تەوەرەی ئەم سەردەمەی ڕاکێشان ماناپێدانی کۆمۆنیزمە لە دیدگای ئێمەوە و ڕوونکردنەوە **و فێرکردنی** شێوەکارەکان و ئامانجە کۆمۆنیستییەکانە. ئەگەر ڕەخنە لە بیروباوەرە نادروستەکان ڕۆڵی حەیاتیی هەیە، **فێرکردنی** شێوەکارە تایبەتییەکانی ئێمەش بە هەمان ڕادە حەیاتییە. هەر بۆیە هاوڕێیانێک، کە لێپرسراوێتی ڕاکێشانی ڕابەری کرێکارییان بەرەو حیزب لە ئەستۆیە دەبێ لە باشترین مورەویجەکانی ئێمە بن. پەیوەندی ئەم هاوڕێیانە بەم کرێکارە پێشڕەوانەوە هەر لە سەرەتاوە دەبێ لە چوارچێوەی ئەمنییەتێکی باڵادا بێت. قەرارگرتنی ئەم پرۆسەیە لە دڵی یەک پەیوەندیی سروشتیدا، سپاردنی بەرەو پێش بردنی ئەم پەیوەندییە بە یەک کەس و کەمکردنەوەی زانیاری هاوڕێیانی تری کۆمیتە یان شانەی نهێنی حیزب لە پێناس و مەیدانی کار و هەڵسووڕانی ئەم هاوڕێ کرێکارانە بۆ کەمترین ڕادەی مومکین، مەرجی پێویستی پاراستنی ئەمنییەتی هەر دوو لای شانە و ئەو هاوڕێ کرێکارانەیە. لە ڕاپۆرت نووسیندا بۆ ئۆرگانەکانی سەرەوەی حیزب سەبارەت بە شێوەی پێشکەوتنی ئەم پەیوەندییە کرێکارییە، دەبێ لانی زۆری وردەکاری لە کاردا هەبێ، کە لە ڕێگەی بەرتەسککردنەوەی زانیاری ئەمنییەتی ناو ڕاپۆرتەکان و بە کەڵکوەرگرتنی جدی لە باشترین ڕەمز بۆ هینان و بردنی هەواڵەکان، ئەمنییەتی کرێکارانێک، کە لەگەڵ ئەواندا پەیوەندیمان هەیە، تەنانەت لەو حاڵەتەشدا، کە ڕاپۆرتەکان بکەونە دەستی بەکرێگیراوانی دوژمن هەر پارێزراو بێت. دەبێ کارێک بکرێ، کە مەترسی ئەمنییەتی پەیوەستبوون بە حیزبی کۆمۆنیستەوە بۆ کرێکارانی پێشڕەو ئەوەندەی دەکرێ کەم بکرێتەوە و ئەم هەوڵەی خۆمان بۆ کرێکارانێک کە مەبەستمانە، ڕوون بکرێتەوە. فیداکاریی لە بردنە پێشەوەی ئەرکی کۆمۆنیزم و حیزبی کۆمۆنیست بۆ ئەندامانی حیزب فەرزە، بەڵام چاوەڕوانی فیداکاری بۆ پەیوەندگرتن لەگەڵ حیزب لە کرێکارانێک، کە

هێشتا حەقانییەتی ڕێگای شۆڕشگێڕانەی ئێمەیان بەو ڕادەیەی کە پێویستە، لا ڕۆشن نییە، شتێکی نابەجێیە. ئەوە ئێمەین کە دەبێ بەسەر یەکەمین بەربەستەکاندا سەربکەوین و ئەگەر یەکێ لەم بەربەستانە موحافەزەکاری، خۆ دزینەوە لە ڕێکخراو، کە بە پلەی یەکەم جەلادانی کۆماری ئیسلامی و بە پلەی دووەم سەتحی کاری پۆپۆلیستەکان لە ڕابردوودا خستویانەتە دڵی کرێکارانەوە، ئەو کاتە ئەوە ئێمەین، کە دەبێ وەکوو حیزبێکی سیاسی و پەیماندەری چینی کرێکار بە خستنەگەڕی وزەی زیاتر ئەم بەربەستانە پووچەڵ بکەینەوە. بەو ڕادەیەی کە کرێکاران باوەڕ بە پەیامی کۆمۆنیزم و حیزبی کۆمۆنیست دێنن، بە هەمان ڕادەش لە خۆبردوو دەبن. بەڵام ئەمە هەلومەرجێکە، کە دەبێ کاری بۆ بکەین نەک بە فەرز وەری بگرین.

هەر چۆنێک بێت لەم پەیوەندییانەدا ئێمە توانای ئەوەمان دەبێ بەشێک لەم ڕابەرە عەمەلییانە بگۆڕین بە کۆمۆنیستی بەڵێندەری حیزب و ڕێکخراو لە حیزبدا. لێرەدا ئیتر کارکردنی ئەم هاوڕێیانە لە مەیدانی ئاژیتاسیۆن و ڕابەرایەتیی عەمەلیدا دەبێتە مەسەلەی حیزب و مەسەلەی تەکنیکی و پرۆسەکانی ڕێکخستنی حیزبییانەی ئاژیتاتۆریش ئیتر بە شێوەیەکی جیدی بۆ ئێمە دێنە ئاراوە.

پەیوەندی، فێرکردن، ڕێنوماییکردن

یەکەمین مەسەلەیەک کە دەبێ چارەسەر بکرێ، مەسەلەی پەیوەندی و لیکەوتی هەمیشەیی ڕێکخراوی نهێنییە لەگەڵ ئاژیتاتۆر. لە هەلومەرجی ئێستادا دڵنیاترین ڕێگای پاراستنی ئەم پەیوەندییە ئەوەیە، کە ئاژیتاتۆر بخرێتە سەر پەیوەندگرتن بە یەک مورەویجی کارامەی حیزبییەوە، کە تەنها ئەرکی (یان ئەرکی سەرەکی) ڕێکخراوەییی ئەو، پاراستنی پەیوەندی، فێرکردن، گۆشکردنی سیاسی و ڕاپۆرتدانە لەسەر کاری ئاژیتاتۆر. تەرخانکردنی یەک هاوڕێی تایبەت بۆ هەر ئاژیتاتۆرێک لانی کەمی ئیمکاناتێکە، کە دەبێ لە خزمەت هەڵسووڕانی ئاژیتاتۆر دابنرێ. بەڵام هاوڕێی پەیوەندگر (رابط) تەنها ئەرکی پاراستنی پەیوەندیی ئاژیتاتۆر و

شانەی نییە، بە پێچەوانەوە ئەو لە واقیعدا نوێنەری تەواوی ئۆتۆریتەی شانە دەبێ لە پەیوەند بە ئاژیتاتۆرەوە. لە ڕووی سیاسی و شەخسییەتی خەباتکارانەوە هاوڕێی مورەویج دەبێ هاوڕێیەک بێ، کە بتوانێ وەڵام بە مەسەلە تیئوری و عەمەلییەکانی ئاژیتاتۆر بداتەوە، لە کاتی کارکردندا ئەو ڕێنومایی بکات و خاڵە لاواز و بەهێزەکانی کاری ئەو گەڵاڵە بکات. هاوڕێی مورەویج دەبێ بتوانێ ببێ بە یەک ئۆتۆریتەی مەعنەوی و سیاسی بۆ ئاژیتاتۆر. هەرچەندە ئاژیتاتۆر پێشینەی زیاتری هەبێت، بە ئەزموونتر و چالاکتر بێ، تایبەتمەندییەک کە هاوڕێی مورەویجی پەیوەندگر دەبێ هەیبێ بە هەمان ڕادە دەبێ لە ئاستێکی باڵاتردا بێ.

شێوازی کاری ڕۆژانەی مورەویج لەگەڵ ئاژیتاتۆردا

هاوڕێی مورەویج بۆ ئەوەی بتوانێ ڕێنومایی ئاژیتاتۆر بکات، دەبێ لە هەمان شوێنی هەڵسووڕانی ئاژیتاتۆر (کارگە و گەڕەک) ئامادە بێ، وە ئەگەر بتوانرێ لە هەمان یەکەی بەرهەمهێناندا کار بکات کە ئاژیتاتۆر تیایدا کار دەکات و چالاکی دەنوێنێ، پەیوەندی ئەم دوو هاوڕێیە دەبێ پەیوەندی دوو دۆست و دوو هاوکاری نزیک بێت. بەڵام ئاستی ئاشکرای ئەم دۆستایەتییە دەبێ بە شێوەیەک بپارێزرێ، کە لە لایەکەوە ئاژیتاتۆر و هاوڕێی مورەویجی حیزبی بە شێوەی خۆ بە خۆیی یەکتر ئاشکرا نەکەن. مورەویج دەبێ دۆستێکی نێو دۆستەکانی ئاژیتاتۆر بێت. لە لایەکی ترەوە ئەم هاوڕێیەتییە دەبێ ئەوەندە نزیک بێ، کە پەیوەندی یەک لە دوای یەکی ئاژیتاتۆر و مورەویج بۆ هەر کەسێکی دوور لە ئەمان کارێکی سروشتی بێتە بەرچاو. بە پێچەوانەی ئاژیتاتۆرەوە، کە بەشداری ئاشکرا و نیمچە ئاشکرا لە خەباتی کرێکاریدا ئەرکی ئەوە، هاوڕێی مورەویج دەبێ هەتا بتوانێ و بۆی بکرێ وەکوو یەک کرێکاری ئاسایی بەشداری نارەزایەتییەکان بکات. ئەگەر مورەویج خۆی ڕاستەوخۆ دەخاڵەت لە کاری ئاژیتاسیۆندا بکات، ئەو کاتە شانەی حیزبی بەکردەوە دوو ئاژیتاتۆری بێ پشتیوان و بێ پەیوەندیی هەیە. مەسەلەکە دەتوانرێت بەم شێوەیە لە

بەرچاو بگیرێت، کە هەر یەکەیەکی ئاژیتاسیۆنیی ئێمە لانی کەم دوو کەس دەگرێتە خۆی، یەکێکیان خودی ئاژیتاتۆرە و ئەوی دیکە لێپرسراوی سیاسی و پەیوەندیی ئەوە. پاراستنی کاردابەشکردن لە نێوان ئەم دووانەدا حەیاتییە. هاوڕێی مورەویج دەبێ کارێک بکات، کە لە دەروونی پەیوەندییە سروشتییەکاندا ئاژیتاتۆر بتوانێ لە ڕێگەی ئەوەوە و بە یارمەتی ئەو بڵاوکراوە حیزبییەکان بخوێنێتەوە، دەستی بگات بە کتێب و نامیلکە زەرورییەکان و بە لێکۆڵینەوە دەروونییەکانی حیزب ئاشنا بێ. ئاژیتاتۆر لە ڕێگەی هاوڕێی مورەویجەوە بۆچوونەکان و راپۆرتی خۆی ڕەوانەی شانە و ڕێکخستنە حیزبییەکان دەکات. سەرەکیترین خاڵێک لە پەیوەندی نێوان مورەویج و ئاژیتاتۆر، پشتبەستنی سیاسیی ئاژیتاتۆرە بە مورەویج و ئۆتۆریتەی مەعنەوی هاوڕێی مورەویجە. بەم شێوەیە پەیوەستکردنی ڕابەرانی عەمەلی لەگەڵ شانەکان لە بنچینەدا لە گرەوی هەبوونی هاوڕێیانێکدایە، کە بتوانن ڕۆڵی پەیوەندگر_ مورەویج بە چاکی بگەیەنن. هەموو پەیوەندگرێک ناتوانێ ئەم ئەرکە بگرێتە ئەستۆ، چونکە لاوازی سیاسی، لاوازی تەجروبەی مورەویج دەبێتە هۆی دواکەوتوویی ئاژیتاتۆر، دڵساردی ئەو لە کار و جیایی سیاسی ئەو لە حیزب. ئەگەر ئەم ئۆتۆریتە مەعنەوییە بە دەست بێت، هەڵسووڕانی ڕۆژانەی ئاژیتاتۆر بە چاپوکی و بە کەمترین نارۆشنیی عەمەلی و بە پلەیەکی کافی لە پشتبەستن بە خۆ ئەنجام ئەدرێ. لێرەدا مەسەلەی ئێمە پێش ئەوەی ڕێکخراوەیی و ئیداری بێت، یەک مەسەلەی سیاسییە. ئێمە دەبێ کادرە مورەویجە **قاڵبووەکانی** خۆمان لە خزمەتی ڕاکێشان و ڕێکخستن و پاراستنی پەیوەندی بە باشترین ڕابەرانی عەمەلی لە بزووتنەوەی کرێکاریدا دابنێین.

زەروورەتی سەربەخۆیی ڕێژەیی عەمەلیی ئاژیتاتۆر

تەنانەت لە کاتی ئیمکانبوونی پێکهێنانی پتەوترین پەیوەندی لەگەڵ شانەکان و ڕێکخراوی حیزب، واتە لە هەلومەرجێکی زۆر لەبارتر لە ئەمڕۆ، یەک موبەلیغی شەعبیی حیزبی و یەک ڕابەری کۆمۆنیستیی کرێکاران دەبێ لە

ئازادییەکی ڕێژەیی عەمەلی بەرز بەهرەمەند بێ. داهێنان لە عەمەلدا، بڕیاردانی خێرا، دەستنیشانی دەستبەجێی مەوقیعیەت لە ساتە جیاوازەکانی خەباتدا، مەرجی پێویستی هەڵسووڕانی یەک ئاژیتاتۆری کۆمۆنیستە و ئەمە هاوتایە لەگەڵ پلەیەکی بەرز لە سەربەخۆیی لە چالاکی نواندنە هەمیشەییەکاندا. لە هەلومەرجی ئێستادا ئێمە دەبێ "ڕازی" بین بە ڕادەیەکی زیاتر لە ئازادیی عەمەلی بۆ ئاژیتاتۆرەکان. نالەبارییەکانی ئەمنییەتی و عەمەلی پەیوەند و کونترۆڵ تا ڕادەیەکی زیاد لەم قوناغەدا دەبێ لە ڕێگەی فێرکردنی ئاژیتاتۆر و هاودڵی ئایدیۆلۆژیک_ سیاسی نێوان ئاژیتاتۆر و ڕێکخراوی نهێنی و نەریتە جێگیربووەکانی هەڵسووڕانەوە قەرەبوو بکرێنەوە. لە هەر جێیەک "کونترۆڵ" وەکوو یەک مەسەلەی ڕێکخراوەیی و ئیداری لاواز بێت، ڕۆڵی هاوئاهەنگی سیاسی ئەفرادەکان و لەسەرخەتبوونیان و زاڵبوونی ئەوان بەسەر نەریتەکانی کاری حیزبیدا زیاد دەکات. لەم قوناغە تایبەتییەی هەڵسووڕانی حیزب، ئێمە دەبێ بە شێوەیەکی لێبڕاوانە بە ڕادەیەکی زۆر پشت بەم هوکارە سیاسی_ ئایدیۆلۆژیک و بەم نەریتانە ببەستین (کە دەبێ بە هەوڵ و کۆشش جێگیر بکرێن). ئەو نەریتانەی کە لە بنەڕەتەوە هەتا ئێستا نەبوون و گەڵاڵە و جێگیرکردنیان ئەرکی ئێمەیە. هەرچەند ئاژیتاتۆر لە ڕووی سیاسی و ئایدیۆلۆژییەوە پتەوتر بێت، پێداویستییەکانی حیزب بە دروستی بناسێت و لە کاری خۆیدا بە ئەزموون بێت، ڕێکخراوی نهێنی دەتوانێ بە هەمان ڕادە زیاتر پشت بە ڕاستیی بڕیارە فەردییەکانی ئەو ببەستێت. ئەمە ئەرکەکانی هاوڕێی پەیوەندگر و مورەویج بەهێزتر دەکات و زەربەلێدانی ڕێکخراویش کەم دەکاتەوە.

ئەمنییەتی شانەکان

چۆن دەتوانرێت شانە لەو زەربەلێدانانە بپارێزرێت، کە هەڵسووڕانی عەلەنیی ئاژیتاتۆر بۆی دێنێتە پێش. هاوڕێی مورەویج خۆی یەک ئەڵقەی میانەییە، کە ئاژیتاتۆر لە شانە جیا دەکاتەوە و ئیمکانی ئەوە بە ئێمە دەدات، کە شانە لە دەست پێراگەیشتنی پۆلیس دوور بخەینەوە. هۆشیاری

هاوڕێی مورەویج لە دیاریکردنی ئەگەری زەربەی پۆلیس لە ئاژیتاتۆر، ڕاگەیاندنی مەترسی لەسەر ئاژیتاتۆر و شانە لە کاتی خۆیدا لە لایەن خودی مورەویجەوە توانا دەدات بە ئێمە تا خۆمان لە زەربەلێکەوتن دوور بخەینەوە یان ئەو زەربەیە لە هەمان سنووردا ڕابگرین. **لە هەلومەرجی ئێستادا** دەبێ زانیاری ئاژیتاتۆر لەسەر شانە زۆر کەم و تەنها بە ڕادەیەک بێ کە بۆ هەڵسووڕانی ئەو حەیاتییە. ئەم زانیارییانە دەبێ بە ڕادەیەک بێ، کە تەنانەت دەستکەوتنی هەموو ئەمانە لە لایەن پۆلیسی سیاسییەوە نەبێتە هۆی شوێن پێ هەڵگرتنی شانە. زانیاری هاوڕێی مورەویجیش لە شانە، دەبێ بە پێی ئەسڵی "لانی کەمی زانیاری" بەرتەسک بێتەوە، بە جۆرێک کە لە کاتی زەربەخواردنی هاوڕێی مورەویجدا، شانە هەلی تەواوی بۆ پاکسازیی خۆی بە دەستەوە بێ. لە هەلومەرجی ئێستادا دەبێ لە بەشداریکردنی هاوڕێی ئاژیتاتۆر لە دانیشتنی شانەکاندا چاوپۆشی بکرێت. لە هەلومەرجی باشتردا دەتوانرێ ئاژیتاتۆر بانگ بکرێت بۆ دانیشتنی تری حیزبی، کە لەوێدا ئیمکانی یەکترناسینی کەسە بەشداربووەکان نەبێ. لە هەلومەرجێکدا و لە ئاییندەشدا دەبێ بەشداربوونی ئاژیتاتۆر لە دانیشتنە حیزبییەکاندا، لە هەموو لایەنەکانی ئەمنیەتییەوە زۆر بە دیقەت، قووڵی و دڵنیاییەوە بێت.

ئەمنییەتی ئاژیتاتۆر

گرنگترین مەسەلە لە ئەمنییەتی ئاژیتاتۆری کۆمۆنیستدا پەیوەندییەکە، کە ئەو وەک ڕابەر لەگەڵ جەماوەری کرێکاراندا پێکی دەهێنێ. بەدەستهێنانی پشتگیریی چالاکانەی جەماوەری کرێکاران لە خۆی و پشتبەستن بە ئیرادە و بڕیاری بەکۆمەڵی ئەوان، بەشداریکردنی کرێکاران لە هەموو ئاستەکانی خەباتی نارەزایەتی و پشتبەستن بە پشتیوانەی توانای جەماوەر. ئەمە حەیاتیترین سەرمایەی ئاژیتاتۆر لە مەیدانی پاراستنی ئەمنییەتی خۆی لە ڕەوتی ڕابەریی خەباتی نارەزایەتی و هەروەها لە پەیوەندییەکانی ڕۆژانەی خۆی لەگەڵ کرێکاراندایە. دوژمن هەر چەندەش لەسەر ئاستی کۆمەڵگە

سێبەری ستەم و سەرکوت بەرفراوان بکات، ناتوانێ بە ئاسانی دەست بۆ ڕابەرانی کرێکاران درێژ بکات، بۆ ئەو کەسانەی کە لەناو دڵی جەماوەری کرێکاراندا جێگایان هەیە و نوێنەری شایستە و ناسراوی ئەوانن. ئەمنیەتی ئاژیتاتۆر لە میانەی هەڵسووڕاندا **وەکوو یەک ئاژیتاتۆر**، لە بنچینەدا دەبێ لەم ڕێگەیەوە دابین بکرێ. بەڵام مەرجی پێویست بۆ ئەم کارە لەم هەلومەرجەدا ئەوەیە، پۆلیسی سیاسی نەتوانێ پەی بە لایەنگریی ڕێکخراوەیی و پەیوەندییە عەمەلییەکانی ئاژیتاتۆر و ڕێکخراو بەرێت. لە فکر و فایلەکانی پۆلیسدا هاوڕێی ئاژیتاتۆری ئێمە دەبێ لانی زۆر وەکوو کرێکارێکی هەڵسوڕاو و خەباتگێڕ دەربکەوێت، کە لە بەرامبەر زۆرداریی دەوڵەت و خاوەنکاردا سەر دانانەوێنێ و بەرگری لە مافی کرێکاران دەکات. بەڵام پەیوەندیی ڕێکخراوەیی بە هیچ ڕەوتێکەوە نییە. ئەمە خاڵێکی بەهێزی ئاژیتاتۆرە لە ڕووبەڕووبوونەوە لەگەڵ پۆلیسی سیاسیدا. <u>ئەو</u> دەبێ پەیوەندییە ڕێکخراوەییەکەیشی لە گۆشەیەکی دوور لە دەست پێ ڕاگەیشتنی فیکری خۆی بشارێتەوە و بەشێوەیەکی جیدی، سایکۆلۆژییەتی یەک ڕابەری جەماوەری، یەک کرێکاری ناڕازی، یەک ناڕازی بوێر، واتە بەشێک لەوەی کە بە واقیعی هەیە بگرێتە خۆ. بە هەر ئەندازە پەیوەندیی ڕێکخراوەیی پشتی بە پەیوەندیی سروشتی جێکەوتووتر بەستبێت، ئاژیتاتۆر لە ڕووی ڕۆحی و عەمەلییەوە لە بەرامبەر پۆلیسی سیاسیدا لە مەوقیعیەتێکی بەهێزتردا دەبێ. لەم ڕوانگەیەوە دەبێ کۆمەڵە خاڵێکی دیکە بە شێوەیەکی جیدی لە بەرچاو بگرین. نابێ پۆلیس بتوانێ لە لای موبەلیغی حیزبی بەڵگەنامە و بڵاوکراوەکانی ڕێکخراو یان تەنانەت بڵاوکراوەی عەلەنییش پەیدا بکات. ماڵەکەی دەبێ بە تەواوی لە بەڵگەنامە و بڵاوکراوە "پاک" بێت. ئاژیتاتۆر جگە لە ئەنجامدانی کاری ئاژیتاتۆر نابێ هیچ کارێکی تری حیزبی هەبێ. نابێ لە چاپ و دابەشکردنی بڵاوکراوەکان، گواستنەوە، گوێزانەوەی بەڵگەنامە، کۆکردنەوەی کۆمەکی ماڵی بە ناوی حیزبەوە، لە ڕاکێشانی کەسانی تازە بۆ حیزب (بە شێوەیەکی ڕاستەوخۆ) هاوبەشی بکات، ئاژیتاتۆر دەبێ ئەرکی تایبەتیی خۆی ئەنجام بدات.

ئەمە ئەرکی شانەی نهێنی و ئەڵقەکان و تۆڕەکانی دەوروبەری شانەن، کە هەڵسووڕانە ڕۆتینییەکانی شانە گەشە پێ بدەن لەسەر زەمینەیەکی باشتر، کە لە ئەنجامی هەڵسووڕانی هاوڕێی ئاژیتاتۆر دێتەکایەوە. لە هەلومەرجی ئێستادا، پێناسی ئاژیتاتۆری حیزبی و لایەنگریی ئەو بۆ حیزب کەسێک جگە لە هاوڕێی مورەویج نابێ بیزانێ (دەبێ حیساب و کیتابی تایبەتی نێوان هاوڕێی ئاژیتاتۆر لەگەڵ ناوەندیی لیژنەی تەشکیلاتیی سەر بە حیزب پێک بێت، تا لە کاتی پچرانی پەیوەندی ئەو لەگەڵ هاوڕێی مورەویج، پەیوەندی ئاژیتاتۆر لەگەڵ شانە بە شێوەی پێویست سەر لە نوێ لە لیژنەی تەشکیلاتییەکەوە بگەینرێتەوە). بە کورتی وزەیەکی زۆر دەبێ بخرێتە گەڕ تا ئاژیتاتۆر بتوانێ لە ئەمنییەتێکی تەواودا چالاکی بنوێنێ. ئەو خاڵەش زیاد دەکەم، کە پاراستنی هاوڕێی مورەویجیش زۆر حەیاتییە. هەم بەهای فەردی ئەو وەکوو کادرێکی کۆمۆنیست و هەم ڕۆڵێکی هەستیار کە لەم نێوەدا لە ئەستۆی دایە، وا پێویست دەکات کە ئەگەرچی بە قەدەر ئاژیتاتۆر ڕاستەوخۆ گیرۆدەی زەربەکانی کاتی ڕوودانی ئاکسیۆن نییە، بەڵام دەبێ لانی زۆری ئیمکانات بۆ پاراستنی ئەمنییەتی ئەو تەرخان بکرێ. هەروەها لە کاتی ڕوودانی هەر مەترسییەکی پۆلیسی بۆ سەر شانە، کە مورەویجیش لەگەڵیدا تێوە بگلێ، دەبێ خیرا ئاگادار بکرێتەوە و ئیمکاناتی پێویستیش بۆ پاراستنی ئەمنییەتی فەردی ئەو دەبێت بێتە کایەوە. گەیاندنی بڵاوکراوەکان بە دەستی هاوڕێی مورەویج، وەرگرتنی ڕاپۆرتەکانی ئەو دانیشتنانە، کە ئەو تیایاندا بەشداری دەکات، دەبێ لە ڕادەیەکی ئەمنیەتی زۆر باڵادا ڕێک بخریت.

2 ـ کار لەگەڵ خاوەن ئامادەییە نوێکاندا

ئەگەر ڕابەرانی جێگرتووی کرێکاری لە یەک پرۆسەی فێربوون و بارهێنانی ڕەخنەگرانەدا لە حیزبی کۆمۆنیست نزیک دەبنەوە، خاوەن ئامادەییە نوێکان و ڕابەرە گەنجترەکان زۆرتر پێویستییان بە فێربوون و بارهاتنی ئیسپاتییانەی مارکسیزم و شیوازە عەمەلییەکانی ڕابەریی کرێکاری هەیە.

کاری فێرکردن و بارهێنان و کێشکردنی ئەم دەستەیە لە کرێکاران دەبێ هەر لە سەرەتاوە لە لایەن هاوڕێیانێکەوە ئەنجام بدری، کە لە هەمان شوێنی کار و ژیاندا ئامادەییان هەیە. ئەم هاوڕێیانەن کە دەبێ لێهاتوویی و ئامادەیی کرێکارانێک، کە دەتوانن ببنە ڕابەری عەمەلیی خەباتگێر، دیاری بکەن و هەر خۆیانن، کە قوناغە سەرەتاییەکانی ئەم پرۆسەیە بەرەو پێش دەبەن. هەر هاوڕێیەکی حیزبی لە کارگە و گەڕەک دەتوانێ پەیوەندی لەگەڵ چەند کرێکاری لیهاتوو و خاوەن ئامادەیی هەبێ و بە شێوەیەکی هەمیشەیی مەسەلەی هۆشیارکردنەوە و فێرکردن لە نێویاندا بەرەو پێش بەرێت. بەشێکی گرنگی ئەم فێرکردنە، فێرکردنێکی عەمەلی و تەجریبییە. پەروەردەکردنی ئاژیتاتۆر یەک پرۆسەی تا ڕادەیەک دوور و درێژە. هاوڕێی کرێکار دەبێ هەموو هونەری ئاژیتاسیۆن فێر بێ، وە بەم پێیە وەکوو هەر لقێکی زانستی و هونەری دیکە دەبێ قوناغی جۆراوجۆر ببڕێت. فێری کار بێت، لە کاری سادەوە بۆ کاری ئاڵۆز بچێ. ئاژیتاسیۆن تەنها شەهامەتی نارەزایەتیکردن و بانگەوازکردنی کەسانی تر نییە بۆ نارەزایەتی، بەڵکوو شێوە ڕێکخستن و ڕابەریکردنی جەماوەری کرێکارانیشە بە شێوەی ئاشکرا و نیمچە ئاشکرا. ئەوەی کە ئاژیتاتۆری تازەکار دەبێ لە ڕووی تیۆرییەوە فێری ببێ، جیاوازییەکی زۆری لەگەڵ ئەوەدا نییە کە هەر ئێستا لە ئەڵقە تەرویجییەکاندا جێگەی باس و لێکۆڵینەوەیە. بەڵام لە ڕووی عەمەلییەوە ئەم مەسەلەیە تایبەتمەندێتی خۆی هەیە. هیچ کەسێک ناتوانێ لە ڕۆژی یەکەمەوە لە ڕیزی پێشەوەی مانگرتنێکدا ڕابوەستێ و هەموو لایەنەکانی بە تەواوەتی ڕابەریی بکات. تاک دەبێ لە پێشدا، فێری کارکردن لەگەڵ جەماوەری کرێکاران لە ئاستی جۆراوجۆردا بووبێت و پێداویستییەکانی ڕابەریکردنی هەنگاونان بۆ نارەزایەتیکردن بناسێت، دەورەی کار و فێربوون بە مانای واقیعی وشەکە دەورەی فێربوونە. دەورەیەکە بە "پرۆژەکان" ڕاهێنانەکان و دەرسەکانییەوە. هاوڕێی مورەویجی ئێمە دەبێ بە شێوەیەکی هۆشیارانە ئاژیتاتۆری تازەکار بخاتە ئەم تاقیکردنەوانەوە (ئەڵقە "خوبەخۆیی"یەکانی کرێکارانی پێشڕەو هەر

ئێستا ئەم ڕەوشتە لە فێرکردنی کرێکارە خاوەن ئامادەییە نوێکاندا بەکار دەهێنن). بۆ نموونە، کیشە و هەرا شەخسییەکان پەیوەندییەکانی نێوان کرێکارانی بەشێکی سارد و نا هاوڕێیانە لێکردووە، ئایا تازەکاری ئێمە دەتوانێ بە قسەکردن و بەڵگەهێنانەوە و ڕوونکردنەوەی بەرژەوەندییە چینایەتییەکانی کرێکاران ئەم جیاوازییانە لەنێوبەرێ و بار و دۆخێکی هاوڕێیەتی پێک بهێنێ؟ کرێکارێک لە کاتی کارکردندا زیانبار دەبێ و لە کار دەکەوێ، ئایا تازەکاری ئێمە دەتوانێ کارێک بکات، کە کرێکاران بە شێوەی کۆڕ و کۆمەڵ و بە دەست لە کار کێشانەوە بچنە لای و سەر لە خێزانەکەی بدەن و بۆ وەرگرتنی تەعویز، گوشار بۆ خاوەنکار بێنن؟ ئایا تازەکاری ئێمە دەتوانێ سندوقێکی کۆمەک، بۆ خێزانی ئەو هاوڕێ کرێکارەی کە لە کار کەوتووە ڕێک بخات؟ بۆ پشتگیریکردن لە کرێکارێکی خەباتگێڕی زیندانی چی دەکات؟ ئایا تازەکاری ئێمە دەتوانێ کارێ بکات، کە کرێکارانی ئەم بەشە یان ئەوەی تر، فڵانە ئەندامی ئەنجومەنی ئیسلامی، کە دەستی بە تۆقاندنی کرێکاران کردووە، بە پێی یەک بەرنامەی حیسابکراو پاشەکشە پێ بکات؟ ئەم ئەزموونانە زۆرن و لە ژیانی هەموو ڕۆژەی کرێکاراندا چەند جار دێتە بەردەم هەموو کرێکارێکی هۆشیار و خەباتگێڕ. لەم پرۆسەیەدا ئاژیتاتۆر بە قووڵی لەگەڵ مەسەلەکانی کرێکاران، توانای ئەوان، شێوە جیاوازەکانی ڕێکخستنیان، ئەو هۆکارانەی کە شەهامەتیان پێ دەبەخشێ یان نیگەرانیان دەکات، سایکۆلۆژییەتی جەماوەری کرێکاران و هتد... ئاشنا دەبێ. ئەمانە هەموویان پێداویستییەکانی بوون بە ڕابەری عەمەلی کرێکارانن.

لە ڕووی عەمەلییەوە سەردەمی ئامادەکردن و کێشکردن دەبێ لەژێر چاودێری هاوڕێیەکی مورەویجی حیزبیدا ببرێتە پێش. بە ڕادەیەک کە هۆشیاری و ئەزموونی ئاژیتاتۆری داهاتووی ئێمە زیاد بکات، بە هەمان ڕادەش لە ڕووی عەمەلییەوە لە حیزب نزیک دەبێتەوە. ئەم هۆشیاری و ئامادەییە دەبێ بە ڕادەیەکی وا بچێتە سەر، کە ئاژیتاتۆر خۆی خوازیاری

کاری جیدی و ڕاستەوخۆ لەگەڵ حیزبی کۆمۆنیست و ئەندامەتی لە حیزبدا بێت.

کاتێک کە ئاژیتاتۆر جێگەی خۆی وەک کۆمۆنیستێک لە حیزبدا و وەک ڕابەرێک لە پێشەوەی کرێکارانەوە بەدەست بێنێ، مەسەلە عەمەلییەکانی ڕێکخستنی ئەو جۆرێک دەبێ، کە پێشووتر باسمان کرد. هەروەها پەروەردەکردنی ئاژیتاتۆر هەر لە قوناغەکانی سەرەتاوە بە مانای ئەوە دەبێ، کە بەرەبەرە پەیوەندی سروشتی پتەو لە نێوان ئەو و مورەویج وە یان مورەویجەکانی حیزبدا پێک هاتووە، هاوڕێیەتی کۆن و پشت پێ بەستراو دروست بووە و مورەویج و ئاژیتاتۆر بە قووڵی ئیمکانات و کەسایەتی فەردی یەکتر دەناسن. ئەمە کە خۆی یەکێکە لە پێکهێنەرەکان و نیشانەکانی جەماوەریبوونی شانە بنەڕەتییەکان لەنێو کرێکاراندا، دەستی ئێمە تا ڕادەیەکی زۆر لە ڕێکخستنی گونجاوی پەیوەندی ڕێکخراوەیی نهێنی لەگەڵ ئاژیتاتۆری عەلەنیکاردا ئاوەڵا دەکات.

3 ـ توانای ئاژیتاتۆر لە ڕێکخراوکردندایە

توانای چینی کرێکار لە ڕێکخراوبوونیدایە. ئەمە حوکمێکی سەرەتایی خەباتی چینایەتی کرێکارانە. بەڵام سەبارەت بە هەر کرێکارێکی خەباتگێڕی تاکیش ئەم حوکمە هەر ڕاستە. ڕێکخراوبوون، ئەگەر ڕێکخراوێکی پرۆلیتاری، هێز بە کرێکاری خەباتکار دەبەخشێت، پشت بە خۆ بەستوویی ئەو زیاد دەکات، جوامێری و چاونەترسی و دڵنیایی ئەو لە سەرەنجامی کارەکەی دەکاتە دەیان جار، ئەوا دەبێ ڕابەرانێکیش کە پەیوەندی بە ڕیزەکانی ئێمەوە دەکەن، ئەو هەستەیان لە لا پەیدا بێت. ڕێکخراوبوون لە حیزبدا دەبێت بەو مانایە بێت، کە ئەوان مەسەلەی ڕابەریکردن باشتر ئەنجام ئەدەن، هەست بە ئەمنییەتی باشتر دەکەن، دڵنیایی زیاتریان لە بەردەوامکاری خەباتیاندا دەبێت، کاریگەری زۆرتر دادەنێن، لە بەرامبەر دوژمندا خۆیان بەهێزتر دەبینن و سەبارەت بە کاریگەری سەرئەنجامی چالاکییەکانیان بۆ سەر خێزان و ژن و منداڵەکانی خۆیان چ لە ڕووی مادی

و چ لە رووی مەعنەوییەوە هەست بە دڵنیاییەکی زیاتر دەکەن... رووکەشبینی سیاسی و ڕێکخراوەیی گرووپە پۆپۆلیستەکان و بایەخ نەدانیان بە پێداویستییەکانی کرێکارانێکی خەباتکار، کە ڕوو لە کاری ڕێکخراوەیی دەکەن، بە کردەوە لە زۆر جێگادا ڕێکخراوی سیاسی دەکردە قورساییيەک بە پێی کرێکارانی خەباتکار و بارێک بەسەر شانیانەوە. شێوەکاری حیزبی کۆمۆنیست شێوەکارێکی ترە. ئەمە دەبێ بە عەمەلی بسەلمێنرێ.

4 ▪ لە کۆتاییدا جارێکی تر دەربارەی گرنگی ئاژیتاتۆری کۆمۆنیست

ڕاکێشان و پەروەردەکردنی ئاژیتاتۆرە کۆمۆنیستەکان پرۆسەیەکی دژوار و درێژخایەنە، بەڵام لە سەرەتاشەوە بڕیار نەبووە شۆڕشی کۆمۆنیستی کارێکی هەروا سادە بێت و زوو بە ئەنجام بگات. ئاژیتاتۆری کۆمۆنیست یەک پایەی ئەم شۆڕشە کۆمۆنیستییەیە. تا ئەو کاتەی کۆمۆنیستەکان لە مەیدانی کاری سیاسیدا خۆیان تەنها بە کاری نهێنییەوە ببەستنەوە (بە لەبەرچاوگرتنی ئەوەش، کە لەم مەیدانەشدا کاری خۆیان بە باشی بەڕێوە بەرن) و مەیدانی کاری ئاشکرا و ڕابەرایەتی جەماوەری بەو بەشانە بسپێرن، کە لانی زۆر توانای خەباتیان بۆ ڕیفۆرم و چاکسازی هەیە و توانای شۆڕشگێڕی چینی کرێکار لە چوارچێوەی یاساکان و بڕیارەکانی کۆمەڵگای بۆرژوازیدا دەهێڵێتەوە، شۆڕشی کۆمۆنیستی ئیمکانی نییە. کۆمۆنیستەکان حەکیمێکی خێرخوا نین کە چینی کرێکار "بە شێوەی گشتی" وشیار بکەنەوە، بەڵام بە شێوەی موشەخەس و لە خەباتی عەمەلیدا بیدەنە دەستی سەندیکالیزم و ڕیفۆرمیزم.

ئاژیتاتۆری کۆمۆنیست نەک تەنها بەشێکی جیانەکراوەی هەر تێکۆشانێکە بۆ ڕابەریی جەماوەریی کرێکاران، بەڵکە لە ڕووی هۆشیاریشەوە بە ڕادەیەک، کە ئەم هۆشیارییە دەبێ لە دڵی خەباتی ئێستا و عەمەلیدا فێر بن، ڕۆڵی حەیاتی هەیە. حیزب بە بێ ئاژیتاتۆری حیزبی ناتەواوە و بە ناچاری سەرکەوتوو نییە. بەڵام ئاژیتاتۆری کۆمۆنیست لەسەر درەخت سەوز نابێ، بەرهەمی کاری پەیگیر و درێژخایەنی کۆمۆنیستەکانە لە دەروونی چینی کرێکاردا. دەبێ کارێک بکەین، کە دەورانی بێ ڕابەرایەتی کرێکاران کۆتایی بێت و باشترین توخمەکانی چینی کرێکار، کرێکارانی کۆمۆنیست، ڕابەران و ڕێکخەرانی کاری جەماوەری، بە هیمەتی حیزبی کۆمۆنیست و جینی کرێکار لە کارخانەکان و گەڕەکەکان، لە مانگرتنەکان، خۆپیشاندانەکان، سەنگەر و ڕاپەڕیندا، بەدەست بینین... دەبێ کارێک بکەین، کە لە سبەینێیەکی نزیکدا لە هەموو جێیەک بۆرژوازی لەگەڵ کرێکارانی نارازی و ڕاپەڕیو ڕووبەڕوو بێتەوە، لە سەروو وە لە پێشەوەی ڕیزەکانی ئەواندا کرێکارانی کۆمۆنیستی پەیگیر ببینن، کە لەیەک حیزبی سیاسی نهێنی بە دیسپلینی پۆڵایین بە یەکترییەوە گرێدراون. کرێکارانێکی کۆمۆنیست کە ئەڵقەی پەیوەستکەری جەماوەری مەزنی کرێکارانن لە ڕێکخراوی پیشەیی ئەم چینەوە، واتە حیزبی کۆمۆنیستی ئێران. ئەگەر دەمانەوێ ئەو ڕۆژە زووتر بگات، ئەمڕۆ دەبێ بە شێوەی جیدی مەسەلەی پێکهێنان و بەرفراوانکردنی ڕێکخراوی نهێنی کۆمۆنیستی لە نێوان کرێکاراندا لەگەڵ مەسەلەی پەروەردە و ڕاکێشانی کۆمۆنیستەکان پێکەوە گرێ بدەین. هەستکردن بە گرنگی و جێگای ئاژیتاتۆری کۆمۆنیست، هەنگاوی یەکەمە لەم ڕێگەیەدا.

1985

کۆتایی

فەرهەنگۆک

ئاژیتاسیۆن : تبلیغ، تحریض، هاندان
ئاژیتاتۆر : مبلغ، محرض، هاندەر
تەرویج : الدعایة، پرۆپاگەندە، تەفسیر و شیکردنەوە

مورەویج : الداعي، ئەوکەسەی مەسەلەکان شی دەکاتەوە و تەفسیریان دەکا.
ئیختناق : خەفەقان، ئیستبدادی سیاسی و سەرکوت
جاری : الحالی، هەرئێستا بەردەوامی هەیە
ڕێنمایی : الهدایە، ڕێگەنیشاندان
ئۆتۆریتە : نفوزی مەعنەوی
شماتیک : مصطنع

لە بڵاوکراوەکانی ڕەوتی کۆمۆنیست/ حوزەیرانی 1990